

HLASY

z domova a z misíí

Rodinný obrázkový
misijný mesačník

Ročník XXIV. / Číslo 4 / April 1938

Hlasy z domova a z misií vydávajú v prospech svätých misií

misionári **Spoločnosti Božieho Slova na Slovensku** s povolením cirkevnej a rehoľ. vrchnosti. Kde si môžete objednať Hlasy? **Mis. dom Matky Božej, Nitra.** Účet pošt. spor. 82.441, Praha. **Misijný dom Božského Srdca, Vidiná, pošta Lučenec.** Účet poštovej sporiteľne 400.050, Praha. **Misijný dom »Annuntiata«, Šťavnik, pošta Hrabušice.** Účet poštovej sporiteľne 93.233, Praha. Redakcia Hlasov: **Misijný dom Bož. Srdca, Vidiná, p. Lučenec.** Tam sa posielajú literárne príspevky a pod.

Predplatné: Československo: 15 Kčs. — Rakúsko: 4 šilinky. — Maďarsko: 3.30 pengö. — Jugoslávia: 35 dinárov. — Poľsko: 4.50 zlotých. — Francúzsko 25 Kčs. — Pre ostatné európske štáty: 30 Kčs. — Do cudziny posielajú sa Hlasy len za predplatné vopred poslané. — Predplatné sa počíta od januára do decembra.

LURDSKÚ VODU

dostanete
v misijnom kníhkupectve v Nitre

Cena je 18 Kč za jeden liter.
Poštovné a balenie sa účtuje zvlášť.

Rýchle ulavi

pri bolestiach
V KLBOCH
V ÚDOCH
bolení hlavy a
prechladnutí

Účinkuje rýchle.

Skúste aj Vy. Ušetríte si mnoho trápnych chvíľ. Togal prináša úľavu v zastaralých prípadoch. Vo všetkých lekárňach. Cena 12— Kčs.

Veľactení horlitélia a odberatelia!

Povedomí Vašich obetí, srdečne Vám ďakujeme za rozširovanie a odoberanie nášho časopisu. Týmto nám umožňujete každoročne pekný počet novokňazov poslať do ďalekých pohanských zemí, aby tam bojovali proti duchu temnoty a šírili svetlo svätej viery a tak vynaňovali ich z otroctva satanovho. Pomáhate tiež príviesť bliž k cieľu mnohých oduševnených mladíkov, ktorí sú ešte tu v misijných domoch, kde sa pripravujú na svoje budúce misionárske povolanie. Bez udržovania našich ústavov tu v rodnej vlasti by im to nebolo možné.

Veľký podiel na tomto vznešenom podnikaní je Vašou zásluhou. Je to krásny úspech Vašich obetí a darov, Vašich a našich spoločných modlitieb a prác! Za toto ste účastní zvláštného božieho požehnania, ktoré je zaistené dobrodincom a priaznivcom misijného diela. Ostaňte teda aj naďalej verní, vzdor všetkým ťažkostiam a pričiňte sa, aby ste počet odberaných čísel zväčšovali a kde to nie je možné, aspoň žiadneho z doterajších odberateľov nestratili. Nahrádzajte zomrelých a odstúpených odberateľov novými, aby tak rady misijných spolupracovníkov boli vždy plné a misijná činnosť ľahostajnosťou katolíkov nebola hatená. Božská Prozreteľnosť určila nám pole pôsobenia pre šírenie svätej viery za Vašej spoluúčasti, aby sme Vašou spolupracou získavali prostriedky k hlásaniu Evanjelia i tu doma a zvlášť medzi pohanmi. Ešte jednu prosbu:

Veľká väčšina odberateľov dostáva časopis od našich horliteľov, ktorí celkom zadarmo prevzali a vykonávajú túto prácu často s mnohými obetami a ťažkosťami spojenú. Keby neišlo o vec Božiu, iste by to nechali. Preto prosíme ct. odberateľov, aby im tento ťažký úrad neobťažovali, ale im všemožne pomáhali. Predovšetkým, aby

svoj predplatok na čas odovzdali a nečakali až bude horliteľ pýtať. My zase od horliteľov požadujeme, aby riadne sossbierali predplatky a nám odoslali, lebo len vtedy môžeme úspešne pracovať, keď máme potrebné prostriedky. Upozornite svojich známych na misijné dielo, hľadajte nám dobrodinco, staňte sa nimi sami, rozširujte Misijný omšový spolok a prihlasujte do neho živých i zomrelých členov.

Odporúčame všetkým misijné dielo do veľkodušnej priazne, pomáhajte šíriť kráľovstvo Božie a pomáhajte ako len môžete. Keď nevládzete hmotne, vykonajte aspoň zbožné modlitby za zdar misijnej práce. Za všetko prijmite úprimné Pán Boh zaplať!

Vydavateľstvo Hlasov.

Na misijné ciele obetovali: J. Orosi Melek 115 Kčs. E. Sitár, L. Ďarmoty 74.50 Kčs, zo svadby. J. Černák, Urmin 5 Kčs. Fr. Bednárík, Hrnčiarovce, na pokrst. Františka 20 Kčs. M. Bednárík, Hrnčiarovce 15 Kčs. Na svadbe Kl. Baťalu a A. Kováčovej sossb. svad. matka H. Kováčová, Opatovce 20 Kčs. Na svadbe J. Vrabca a E. Barátovej v Komjaticiach sossb. na poh. misie A. Vrabec 20 Kčs. Na svadbe Juliusa Prezenta a Aničky Šimovej v Kat. Hute nasbieralo sa 17.10 Kčs. M. Mužala, D. Síleš 5 Kčs. J. Radvaň a R. Gajdošová Sv. Michal a Št. Radvaň a A. Václavová z Fíša zo svadby 40 Kčs. Ruž. spolok Bánovce n/Beh. 50 Kčs. Sbiierka pri konaní noveny „Kto dá prístrešie P. Marii“ v D. Dubovom 10 Kčs, poslala horliteľka Julia G. Vician J. D. Rykyněce na poh. misie 50 Kčs. Vďaka darcom i horlivcom! Mladoženichom blahoželáme!

Jur. K. Matejov:

Abý sa ženy horlivejšie venovali domácemu životu

— Od sv. Otca požehnaný hlavný úmysel na apríl. —

Zmrzol.

Bolo to večer 13. februára tohto roku. — Aspoň tak písaly o tom noviny. — Trafikant I. Krkoš zašiel si do hostinca. Bola nedeľa. Myslel si, že sa trošku zabaví.

A zabavil sa. Snáď aj voľačo dlhšie, ako to na začiatku mienil. Veď obyčajne to už tak býva. Tu hudba. Tam známy. Žart, pohárik, reči. Človek i keď by chcel, nevie sa tak ľahko odtrhnúť. Nejako tak to bolo aj s Krkošom.

Len osudnejšie.

Keď sa domov vrátil, všetko už spalo.

— Čo? Mám ich zbaláchoriť? Nech sa len vyspia.

Neišiel radšej ani domov. Mal pri sebe od svojej drevenej búdky kľúč, išiel si teda ta ľahnúť. Ale bola zima. Pošťuchal do malých železných kachličiek. Ale tie boli studené. Dreva? Tiež už nič.

— Ale veď to už len nejako vydržím — posmelil sa náš Krkoš. Lahol si. Pozakrúcal sa, ako vedel. A zaspal.

Ráno ho našli tam už zmrznutého.

Toto sa stalo v Strečne pri Žiline.

Iní, mnohí

zmrznú podobne, snáď bez toho, že by sme to zbadali. Zmrznú nie utiahnutí v drevených búdkach, ale zmrznú doma, vo svojej rodine, pre nedostatok lásky, pre nedostatok teploty srdca, pre nedostatok teplého rodinného života.

Myslím na tie rodiny, kde chýba dobrá, verná, oddaná manželka a povedomá, obetavá matka.

V takejto rodine je všetko studené. Studená je každá izba, každý kút. A studené sú i srdcia.

Všetci utekajú preč z domu. Muž do krčmy, medzi kamarátov, do spolku a len so strachom, alebo s posmechom myslí na svoj dom.

Deti sa tisnú na ulicu, k susedovi. Kdekoľvek. Len doma nechcú byť. Boja sa otca, matky.

Náš Krkoš, skoro by som tak povedal, bol oproti týmto ešte šťastlivý. Je pravda, umrel. No raz každý z nás musí umrieť. Jeden tak, druhý inak.

Ale títo, ktorých spomíname, duševne a telesne hynú cez celý život. Hynú doma a hynú i vtedy, keď sú inde. Vždy a všade ich dusí ich otrávený rodinný život.

Žena.

Benjamin Franklin, veľký štátnik Ameriky, často sa díval cez oblok na robotníkov, ktorí pracovali pred jeho domom.

Nápadný mu bol jeden z robotníkov. Bol vždy veselý. Smial sa. Žartoval. A robíť robil, ako čo by mu to bolo všetko len hračkou. No a v Amerike sa robí tuho.

Konečne sa ho Franklin opýtal, ako vie byť vždy tak veselý.

— To všetko robí moja žena, — odpovedal robotník. — Snáď najlepšia žena na svete. Keď ráno idem z domu, prežehná ma a bozká ma so slovami: Nech ťa Boh opatruje a daj si pozor na seba. — Keď večer prichádzam domov, už ma v dverách víta s deťmi: No chvála Bohu, že si sa zdravý vrátil. Si ustatý? Len si teraz už oddýchni. — A všade, kde sa obzriem, všetko ma teší. Izba v poriadku. Večera hotová. Deti veselé. Všetko všade čisto. A vtedy si myslím, že nikde na svete nemôže byť tak dobre, ako tam u nás doma v našej rodine. Nuž preto som taký šťastlivý, preto sa všetkému teším a preto mi je i tá najťažšia robota ľahká, keď viem, že tým živím tú svoju rodinu.

Čo nám chýba?

Čo chýba dnešnému svetu? Chýbajú nám také ženy, matky a manželky.

Veď pravda, najdú sa kde-tu. Len ich je málo. Veľmi málo. A vlastne každá manželka by mala byť takouto. Ktorá nevie byť a snáď ani nechce byť takou, tak tá sa vlastne ani nehodí za manželku.

Tá z rodinného života spraví čoskoro peklo.

Len si predstavme takú domácnosť. Muž musí ísť ráno či už na pole, do roboty alebo do kancelárie. Ponáhľa sa. Ale čím viac sa ponáhľa, tým horšie mu to ide. Tu nemá vody, tam si nemá čo obuť a raňajky azda studené, alebo horúce, že si nevie s nimi ani rady. Nazlostení odstrčí na bok, strhne klobúk a uteká preč. Ale celý deň sa zlostí, keď si pomyslí, ako odchádzal z domu.

Na obed alebo večer prichádza domov. Ale už popredku vie, aké bude z toho peklo. Žena je ešte od rána nahnevaná a hrá urazenú. Keď vidí muža, zaškúli naňho a nemá možno preňho ani jedného teplého slova.

Deti to už vedia zo skúsenosti. Utiahnuté sú v kútoch a ztadiaľ so strachom pozerajú na otca i na matku.

— Tu je všetko oproti mne — myslí si otec a zasa len vezme klobúk a roztrpčený odchádza preč.

Kdeže by išiel?

Do krčmy. Za kamarátmi. Za tými ostatnými, ktorí sú tiež nešťastliví ako on. Tam fajčia, pijú, kartujú sa, nadávajú na svoje ženy a hľadajú si iné. Aký každodenný a jednoduchý obraz. Peklo sa v rodine začalo. Len malá iskra, ale oheň sa rozhorí chytro.

Druhý obraz.

Docela jednoduchý. Muž išiel do úradu a žena tiež. Lebo to je moderné manželstvo. Ich bohom je len peniaz. Chcú ho mať veľa. Lebo všade tam, kde je groš domácim bohom, bývajú veľmi pobožní ľudia a svojho boha si ctia až do krajnosti nebezpečne.

Dost na tom, išli zarábať oba.

Domov prídu obidvaja ustatí. Potrebovali by troška zmeny, trošku veselosti a troška oddychu. Ale kdeže ho najdú, kto im ho dá?

Ich byt je studený a cudzí. Nefahá ich tam nič. Chodia ta iba jesť a spať. Asi tak, ako chodia cudzinci do hostinca.

No pravdaže, ani deti nemôžu mať. To by bol pre nich luxus a aj nemožná ťarcha. Veď predsa s deťmi voľakto musí byť doma. Nie, nie. To si nemôžu dovoliť. Im sú peniaze milšie než deti.

Tak teda peniaze majú, ale nemajú domova, nemajú lásky, nemajú teploty a nemajú žiadnej radosti. To treba niečím nahradiť. Chodia po zábavách, hrajú pánov. S peniazmi chcú prevýšiť ostatných.

Výsledok?

Na konci nemajú ani peňazí, ani domova. Preto je dnes toľko nešťastných ľudí. Žijeme ako vo vyhnanstve.

Pomýlený život.

Čítal som niekde. Muž, baník v uholnej bani, chodieval do roboty. Ráno odišiel a večer prišiel.

Ale raz stávkovali. Nechali teda robotu a na obed sa brali domov.

Spomínaný robotník mal malého chlapca. Hral sa pred domom a ako tak pozrel na ulicu, videl prichádzať otca. Strašne bol prekvapený a utekal k matke do kuchyne:

— Mama, mama! Ide k nám práve taký chlap, ako ten, čo chodieval sem večer spať.

Aká duševná bieda hovorí z týchto slov.

Chlapec nemá otca, manželka nemá manžela, rodina nemá hlavy v dome.

Je len cudzí chlap, ktorý ta chodí spať.

A niekde je to cudzia žena, cudzie deti. Lebo v takejto rodine si je vzájomne všetko cudzie.

Toto je najťažšia choroba našej doby.

Lekár.

To je tu žena. Tá sa musí zmeniť. Musí sa vrátiť k tomu povolaniu, pre ktoré ju Boh stvoril. Musí byť znovu manželkou, matkou a dušou domu. Musí si upovedomiť, že je to jej najkrajšie a najslachetnejšie povolanie. Je tým väčšia a tým dokonalejšia, čím je lepšou ženou, matkou a gazdinou. Nie je to ľahkou vecou. Tou sa len zdá byť. V dome je veľa krížov, veľa ťažkostí, veľa prekážok a veľmi veľa drobných starostí a drobnej práce. To vie prekonať iba odaná, trpezlivá, bohobojná a obetavá, nenáročná žena.

Kolko rúk má žena?

Obyčajná žena len dve. Ale matka musí mať viacej. Vysvetlím to hneď malou udalosťou.

Deti písaly v škole úlohu. Maly opísať svoju matku. Potom ich nahlas čítaly.

— Moja matka majú vždy plné ruky práce, — začalo svoju úlohu jedno dievčatko. — Jednou rukou varia, druhou kladú na oheň, a druhou usporiadajú dom, inou mi dajú raňajky, inou uspávajú malého Jožka, inou nás chorých opatrujú, atď. atď.

— A kolko rúk majú tvoja matka? — opytuje sa učiteľka.

— Veľa. Lebo ony musia mať ruky pre každého — odpovie dievčatko bez váhania.

Ostatné deti sa pustia do smiechu, ale učiteľka veľmi zvažnela.

— Ona má pravdu — hovorí — ona najlepšie vystihla matku. Taká musí byť každá dobrá matka. Tej nestačia dve ruky ako ostatným ľuďom. Matka musí mať desať, dvadsať, i sto rúk.

A my môžeme pridať:

— Ba i očí, uší a i nôh toľko.

Preto je takáto matka vzácnejšia, cennejšia a pred Bohom a svetom väčšia, než akákoľvek žena v inom zamestnaní.

*

O tieto matky a manželky prosíme teda v tomto mesiaci Otca nebeského.

Tragedia kalvárska.

V záplave svetla tonie Jeruzalem; jasné paprsky ožiarujú vrch kalvársky. Na jeho temeni týčia k nebu tri kríže. Ako traja obri s rozpiatymi rukami očakávajú svoju obeť. Krásny jarný deň, ako mnohé iné. Človeku sa nechce veriť, že tam na tom vršku neďaleko krížov čakajú tri zmučené obeti; čakajú, kedy už budú môcť položiť svoje utrápené hlavy na tvrdé lôžko kríža. Ich neteší modré nebo, ich nechvacuje panoráma Jeruzalema. Ale i kňazi, zákonici a farizeji, saducei a ukrutníci, ktorí sa prišli pokochať na troch smrteľných zápasoch, nemajú inej žiadosti, než aby ich uvideli na krížoch. Netrepezlivo prešľapujú a pokrikujú na vojakov. Im sa to zdá pomaly; ich zlostná duša sa už chce tešiť zo smrteľných křčov nenávideného kráľa židovského. Čo ich to stálo námahy, než ho sem dostali, a teraz by im mal uniknúť! V poslednom kútiku ich čiernej duše zostala akási hrôza pred mocným divotvorcom.

Ich pokrikovanie má účinok. Stotník vydáva rozkaz. Vojaci chopia Ježiša, trhajú s Neho rúcho, krv sa valí z obnovených rán. Bohočlovek...! Jeho zohavené a roztrhané telo nepodobá sa už telu človeka. „Skôr som červ než človek; pohanie ľudí a vyvrhel ľudstva. Všetci, ktorí ma vidia, šklabia ústa a potriasajú hlavami.“ (Žalm 21.) Tak hrozne sa plnia slová Dávidove. Divoká sberba pasie chtivo svoje oči na tele Ježišovom. Veľkňazi potriasajú spokojne ryšavými bradami. To je to, čo si priali! Ešte chvíľa a odpadne im kameň so srdca. Budú môcť nerušene prevádzať svoje podlé činy, lebo umlknú naveky ústa Toho, ktorý im tak často volal: „Beda vám, farizeji, pokrytci.“

Rebriky sú priložené a Kráľ neba i zeme je zdvíhaný k svojmu trónu. Bolesné vzdychy dopukaných pier prerušujú napnuté ticho. Obratný kat prikladá špičatý kliniec na ruku, ktorá vždy len žehnala, ktorá s takou láskou hladila nevinné hlávky dietok; ona žehná i tomu, ktorý už dvíha kladivo, aby ju pribil na drevo kríža. Práca mu ide rýchle a nič nedbá na krv, ktorá mu zbarvuje ruky, šaty, tvár; je na to zvyklý. Už stojí pod krížom a spokojne pozerá na vykonané dielo. Podarilo sa. Lotri sú už tiež na krížoch. Vojaci sa delia o šaty popravených. Majú na to právo. Teraz teda vládca celého sveta nemá ničoho, iba trňovú korunu, ktorú mu nechali na hlave pre väčšiu potupu.

Všetko je dokonané; napnutým telom ukrižovaného prebieha smrteľné chvenie; hrud sa nadúva pod ťažkým dychom, srdce prestáva pracovať. Kvapky krvi kanú pomaly z rúk k zemi a krv z nôh steká v pramienkoch ku päte kríža. „Teraz už neunikne! Jeho rúhavé ústa sa viac neotvorila, aby kázaly.“ Vrahovia môžu byť spokojní s vykonaným dielom. Svodca

ľudu, nepriateľ chrámu a kňazov je pripevnený silnými klincami na kríži hanby. Zmätený hluk diabolských tvárí, jásavé výkriky, ukrutné vtipy — to je pozadie tohoto hrozného obrazu. Hľa, ten, ktorý chcel mať len jedny šaty, visí nahý; chudák, ktorý nemal kde hlavu skloniť, má mäkkú podušku kríža; podvodník, ktorý klamal svojimi zázrakmi, nemá už voľné ruky, aby žehnal nemocným. Toľko mal učeníkov, a teraz mu stačia i dvaja lotri, ktorí sa mu posmievať. Robil sa synom Božím, nech teda prosí Otca, aby mu poslal légie anjelov, ktorí by nás rozhnali ohnivými mečmi a uveríme mu. „Jestli si Syn Boží, zostúp s kríža a uveríme ti!“ Tito ničomní vrahovia žiadajú zázrak? Koľko zázrakov urobil pred ich očima, a vyhlasovali ho za podvodníka a spojenca diabla. Teraz by chceli, aby ich anjeli rozhnali ohnivými mečmi. Splní sa im to pranie prv, než sa nazdajú. Víťazný cisár rímsky ich rozoženie na všetky strany sveta. Zaslúbená zem nebude viac ich zemou, ale bude patriť pohanom.

Ale božský Ukrižovaný mlčí. Ešte neprišla chvíľa, kedy otvorí svoje ústa, aby vyslovil slová, ktoré vzbudzujú a budú vzbudzovať úžas. „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo činia.“ Nekonečné milosrdenstvo, nevyzpytatelná láska Bohočloveka hľadá omluvu i tam, kde jej skutočne není. Veď je to najmenší požiadavok, aby umierajúcemu boli dopriate aspoň tie posledné okamihy pokoja, ale On omlúva i to.

Lotri, ktorí boli s Ním ukrižovaní, sa Mu tiež posmievali. Nepoznali Ho, ale vo svojej bezmocnej zúrivosti si chcú aspoň takto ulahčiť. Ale jeden, uslyšiac tie nepochopiteľné slová, náhle umlkol. Tá prosba mu bola tak nová, že vyvolávala v ňom city cudzie jeho životu; preniesla ho do doby dávno zabudnutej, keď i on poznal Boha, keď i on Ho prosil. Ale nikdy nepočul prosby tak podivnej, tak nesmyselnej v ústach človeka, prítelého na kríž a obkľúčeného svojimi vrahmi. Predsa však našly tie slová ozvenu v jeho vyprahlom srdci. Či on vždy vedel, čo činí? Či by sa bol tak spustil, keby sa boli o neho starali? Kto mu dal jesť, keď bol hladný? Kto ho priodial, keď mu bolo zima? Keby bol skúsil viac lásky, nebol by prišiel na popravište. Nebol i on z tých, ktorí nevedia čo činia, súc zaslepení vášňami a biedou? Či neboli zločincami leviti a farizeji, ktorí okrádali vdovy a siroty a teraz i jeho ukrižovali? Cítil svoju vinu, ale začal chápať nevinu svojho spolutrpiteľa. Vzrušený týmito myšlienkami, poddal sa citu oddanosti a z jeho bolesťou skrivených úst sa vydraly slová: „Pane, vzpomeň si na mňa, až prídeš do svojho kráľovstva.“ Táto jediná veta stačila, aby bol spasený ten, ktorý po celý život hrešil. Najväčší

lotor bol posledný, koho Kristus spasil, majúce ešte svoje pozemské telo.

Dych Ježišov sa stáva stále slabším; prsá sa kŕčovitě a ťažko zdviha. Žižnivá horúčka ukrižovaných Mu zapaluje celé telo, akoby sa Mu krv v žilách premenila v tekutý oheň. Jeho telo spaľoval dych smrti na hranici kríža, ako obeť za bolesti a hriechy celého sveta. Sama príroda sa nemôže dívať na tento hrozný dej. Jasné nebo sa začína zatemňovať. Závoj dusných čiernych mrakov zahľadá slnko. Vrch kalvársky sa ponoruje do tmy, v ktorej sa hrozivo rysujú tri kríže. Strach padol na všetkých, ale najväčší nepriatelia Ježišovi neodišli. Napínali vo tme uši, aby im neušlo ani jedno slovo, ani jeden vzdych. Božská prirodzenosť akoby ustúpila a vo smrteľných mukách visel na kríži človek, podobný nám. Hrozná opustenosť sa snášala na Neho s hustnoucou hmlou. Všetci boli tak ďaleko od Neho! Jeho druhovia, ktorých tak miloval, chudobní a dietky, ktorým venoval svoj pozemský život, žiadan z nich nestojí pod krížom. Obkľučoval Ho len zástup šialených ľudozrútov, dychtivo čakajúcich na Jeho posledný dych. Predsa však niekto s Ním spolucítil. Neďaleko kríža stál hlúček žien. Ježiš má ešte toľko sily, aby mohol odporučiť Jánovi svoj najdrahší poklad, ktorý zanechával na zemi — Matku Bolestnú.

Pocit samoty a opustenosti bol tak hrozný, že ho Spasiteľ nemohol mlčky znieť: „Eli, Eli, lamma sabahtani? Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ Zneje to tak bolestne, tak ľudsky, že sa ozýva súciti i v otupelých srdciach vojakov. Jeden vstáva, aby Mu podal hubu s octom, ale bezcitní židia Mu v tom bránia:

P. Felix Drevek SVD:

Zachráňte proletárov! (Lev XIII.)

K dobrému obedu sú potrebné dve veci: chutné jedlá a dobrá chuť. Blahobyť, vyplývajúca z práce, premoženie dnešnej nezamestnanosti a hospodárskej krízy závisí tiež od dvoch vecí, od hojnej výroby a od hojnej spotreby. Výrobu pohne a zaistí kapitál, spotrebu zárobok.

Spiaci obor je dnešný svetový kapitál. Nechce sa pohnúť, leží v svojej neprístupnej skrýšie. Čo mu je? Či je chorý? Jeho kráľovská milosť Kapitál je skúsený, múdry, ba prefikovaný pán. Má dvoch synov: Kaina a Ábela — má aj iných synov, aj dcéry — ale títo dvaja sú prví. Kapitálov Kain je tiež roľník, ale je to dobrý, usilovný, statočný Kain. Kapitálov Ábel naproti tomu nie je zbožným pastierom, lež prefikovaným podnikateľom, továrnikom. Brat roľník sa dere deň po deň od rána do večera; ešte aj v zime si najde robotu, kým jeho brat priemyselník len špekuluje, zahľadá, chce ohromné zisky a nerád platí, a keď už, aj to ešte zle. Nebolo to vždy tak.

„Nechaj ho, uvidíme, či príde Eliáš, aby ho vyslobodil.“ Oni mysleli, že volá Eliáša. Vojak poslúchne, ale keď sa znovu ozve zvýšený hlas Kristov „Žižnim“, prikladá Mu nápoj k ústam. Sotva sa ho Ježiš dotkol, veľkým hlasom zvolal: „Dokonané je.“ Rozdavač vody živej, prameň života, napájajúci všetkých, ktorí po ňom túžia, žižnia. Nežížni len po nápoji, ale po láske, po dušiach. Kalich utrpenia je vyprázdnený až do dna. Duševný zrak Kristov prebehne vykonané dielo. Smrťou začína večnosť. Soberúc poslednú silu zvolal opäť veľkým hlasom: „Otče, do Tvojich rúk porúčam ducha svojho.“ Pri tomto smrteľnom výkriku, ktorý prenikol útrobnami zeme, „opona chrámová sa roztrhla na dve poly od hora až dolu, zem sa triasla, skaly sa pukaly, hroby sa otváraly a mŕtvi vstávali“.

Tak umiera Boh, ktorý uzdravoval a kriesil, ktorý vracal pohyb chromému, zrak slepému, ktorý plakal s plačúcimi a radoval sa s radujúcimi. Prinášal život — Jemu dávajú smrť. Toľko bolo treba, aby ľudia opäť našli cestu k nebeskému kráľovstvu. Nech nezabúda srdce naše, za akú cenu bol splatený náš dlh. Kiež by sme aspoň raz v živote zaplakali pri vzpomienke na oné muky. Avšak všetky naše slzy by nemohly smyť ani jedínú kvapku krvi, ktorá spadla na pôdu Golgoty. Nestačí len plakať, ale bojovať, bojovať proti všetkému, čo nás delí od Krista; bojovať proti všetkým nepriateľom Jeho medzi nami. Kristus skončil. Skončil na kríži, ako ľudia chceli, ako si Syn vyvolil a Otec prijal. Smrteľný zápas je skončený, vina vykúpená. Teraz nastáva naše pykanie — a není ešte skončené.

Kristus nás vykúpil bez nás, ale nespasí nás bez nás!

vliekol toľko tovaru so sebou po svete, keby musel jednému za koňa dať stroje, druhému za vlnu šaty, tretiemu za mlieko múku atď. Zlatom sa to ocení, zlaté mince sa dajú ľahko aj do vačku, kdežto kone, kravy kam dať? Ba ani zlata netreba bratu obchodníkovi vláčiť. Napíše si na cedulky, t. j. na číslované bankovky, koľko má zlata, a kupčí miesto zlatom s týmito bankovkami.

Zlato si pekne skrýva v zaistených skrýšach a skriniach. A teraz čuj svete! Zlato, ktoré má byť iba výpomocným nástrojom pri rátaní a kupčení, len tým, čo je guľka pre poľovníka, aby ňou ľahšie a rýchlejšie dostal zajačka, keď sa mu ináč nedá tak ľahko chytiť, zlato sa stalo najväčším pánom sveta, ba celým bohom, pred ktorým veľkí, malí ležia na bruchu a okolo ktorého tancuje temer celý svet.

Hej, spí otecko kapitál, zaháľa brat podnikateľ, povaluje sa v sto „svätyniach“ zavretých zámkami Moloch zlato, upia a mrú suchotinami sestry výroba a spotreba.

Zlato, kapitál načo by dnes pracoval, podnikal? Zlato je zlato, má svoju istú cenu. Keď si zaň kúpiš alebo vystaviš továreň, zlata nemáš, a továreň? Áno, keby bolo isté, že nebude vojna, že nebude prevrat, revolúcia. Keď dnes zvíťazí v Európe komunizmus, môžeš ujsť so zlatom do Ameriky. S továrňou nie. Pre stály nepokoj, pre stále zbrojenie, pre stále štvanie nieto dôvery a istoty. A na neisté sa nedá taký skúsený pán, ako je otecko kapitál.

Boj dobrých a zlých duchov. Svetom dujú nesmieriteľné rozpory, zúri boj na život a na smrť. Hospodarsko-socialny boj medzi kapitalizmom a komunizmom. Oba premôcť a smieriť chce tretí zápasník: stavovské hnutie. Politický boj. Tu bojujú dva svety. Jeden pod heslom: vlasť, národ, krv; druhý pod znamením červenej revolúcie a krvavého sbratrenia a sproletarizovania všetkých národov. Prvý sa volá nacionalizmus, druhý červená internacionála, boľševizmus. Protináboženský boj. Tu sa ukázal komunizmus ako ozajstný zloduch, ktorý potiera klamstvom a násilím každú náboženskú myšlienku, aj pojem Boha. Ale aj zbožňovanie ľudu a krvi, prepíaty nacionalizmus, šovinizmus uká-

Pavel Jedlina:

Veľkonočné ráno.

*S veže sletely zvuky
na roztúžené puky
starých stromov.
Dnes nikto, nikto nesní
sen bolestný
pod strechou tichých domov.
Škovránok sladko spieva,
v lesoch sa rozodnieva,
duša moja!*

zal sa padlým apjelom, ktorý roznečuje nenávisť proti Kristovi, boj proti Cirkvi.

Boje tieto sú zúrivé, hoci nedosiahly ešte svojho vrcholu: rozhodnutie ešte nepadlo, len sa chystá. Počuli sme nedávno z úst samého Stalina: komunizmus musí vládnuť celým svetom, lebo ináč zahynie aj v Rusku. A poznáme aj vyhlásenie Hitlerovo, snahy Japoncov, ktorí chcú fanaticky bojovať proti tretej internacionále, lebo by spravila z Európy Aziu a Judsko pánom sveta a Nemecko, Japonsko a všetky národy jednou rodinou otrokov.

Bože, či bude pokoj, a kedy bude? Zápas sa len začal. Až jeden nepriateľ padne porazený, alebo obaja, a zasvieti nad svetom betlehemská hviezda a zavládne „pokoj Kristov v riši Kristovej“. Vtedy bude pokoj! Ale kedy to bude?

Kým nebude pokoja, istoty, dôvery, nemôže sa svetový kapitál pohnúť a blahodarne účinkovať. On je naskrz obchodníkom, a nebude konať neobchodnícky. Ale jemu je dobre. On ani nemusí sa pohnúť. On má zlato v svojich rukách. A zlato zarába aj vtedy, keď je nepohnuté, keď je akoby ho nebolo. Vtedy je cenné, najviac hľadané. Za kúštok zlata dostaneš vtedy celú hromadu bankoviek. Aj tovar, či úroda, čím menej ich je, tým drahšie sú. Teda vo vhodný čas zastav prácu, a zdražie tovar, čo ho máš v skladišti za lacný peniaz vyrobený, a k tomu nemusíš platiť robotníkov. Tvoj zisk bude ohromný, hoci to len krátky čas trvá. A robotník? Nech si ide na brúse zuby ostriť.

Teda zlato sa nemusí s výrobou ponáhľať, veď sa mu ani veľmi nechce, lebo je bez srdca, bez svedomia, keďže je dnes bez Boha. A isté je, že skamenie aj samé srdce, ktoré nie je živé Bohom a Jeho láskou.

Ale z toho vidieť, že zlato, kapitál nemôže a nesmie byť pánom a bohom tohoto sveta. Tým Bohom musí byť opravdivý živý Boh. A kapitálu, zlatu musia rozkazovať tí, ktorí sú z Božieho ducha zrodení a Božím zákonom poverení. Tu musí zasiahnuť štát, ba aj medzinárodné silné a neomylné právo. A to sa dá zistiť len pomocou Desatora Božieho a Kristovej Cirkvi. Tu nepomôže teda svetu nič, len: kresťania, pravoverní Kristovi sluhovia, Kristovi apoštolovia, spojte sa, a nespíte aj vy!

*Zvuk veľkonočných piesní
znie zo strún mladej vesny.
Alleluja! Alleluja!*

*A preto stíchni, srdce stiesnené!
Trp! Bojuj! Trp,
a príde vzkriesenie...
Dnes nikto, nikto nesní,
sen bolestný, sen bolestný,
duša moja!
Zvuk veľkonočných piesní
vrie v srdci vonnej vesny.
Alleluja! Alleluja! Alleluja!*

Z lásky k bratom.

Pred dvoma rokmi na velehradskom unionistickom sjazde prednášal tajomník Spolku sv. Vojtecha msgr. Pöstényi o práci Slovenska za sjednotenie rozkolných bratov v minulých storočiach. Zaujímavé to bolo počuť, že u nás bily vždy srdcia pre odtrhnutých bratov, že mužovia národa snažili sa preklenúť priepasti — aspoň medzi nám najbližšími Rusínmi. Nie menej radostné bolo počuť z úst najdôstojnejších pánov biskupov zo Slovenska o práci dnešného pokolenia za unionizmus. Nitriansky pán biskup prišiel s faktami. A medzi iným s istým pocitom hrdosti spomenul, že v pápežskom kolegiu Russicu v Ríme je 5 Slovákov bohoslovcov, ktorí sa pripravujú pre unionistickú prácu medzi ruským národom. Počet Slovákov je v pomere k iným národnostiam najväčší. Ukazuje to, že Slovensko pochopuje svoju úlohu medzi slovenskými národmi. —

Námahy o výchovu pracovníkov pre unionizmus prinášajú pomaly ovocie. Roku 1936 o Vianociach bol v Russicu vysvätený za kňaza východného obradu Levočan dôstojný pán Keller. O minulých Vianociach tohoto školského roku Lud. Šišmiš zo Sileša pri Nitre. A s Božou pomocou ani tento občiansky rok nezostane bez nového prírastku. O Vianociach 1937 vysvätený diakon Zelenka zo Skalice doplní trojicu slovenských kňazov,

ktorí sa chcú venovať práci za sjednotenie slovenských národov v jednom ovčinci Kristovom. Dvaja iní študujú teraz tretí rok filozofiu na Gregorianskej univerzite a tiež krok za krokom budú stúpať bližšie k oltáru.

Spomenuli sme, že na Božie narodenie minulého roku vysvätil prvý ruský biskup východného obradu, sjednotený s Rímom, už druhého Slováka za kňaza. — Vysviacka konala sa v chráme sv. Antona pustovníka. Biskup Jovreinov dal dosvädnemu levitovi moc premieňať chlieb na telo Kristovo a víno na Jeho krv. Celý obrad so svätou omšou vo východnom obrade trval od desiatej do pol jednej. Tak nebolo možno zostať Slovákom, čo sú v Ríme, pri celej slávnosti. Novokňaz Ludovít Šišmiš bol v ten deň i v nasledujúci, stredom pozornosti. Dľa zvyku katolíkov východného obradu môže byť totiž v jeden

deň vysvätený len jeden kňaz, jeden diakon a jeden lektor.

Svoju primičnú svätú omšu slávil hneď na druhý deň v bazilike sv. Klementa, tak vzácnej všetkým slovanským národom pre hrob svätého Cyrila. A to ešte v kaplnke sv. Cyrila a Metoda, slovanských apoštolov. Vhodnejšie miesto bolo by si ťažko vybrať. Ako boli svätí bratia zvestovateľmi pravej viery u väčšiny slovanských kmeňov, tak majú byť teraz uchovávateľmi jednoty pravej viery medzi Slovanmi. O ich pomoc

prosil iste novokňaz pri svojej prvej svätej omši.

Také myšlienky vynorovaly sa iste väčšine prítomných Slovákov z rôznych kolegií a tiež Čechov, ktorí prišli tiež vyjadriť svoju radosť nad šťastím krajana. Tá jednota smýšľania prejavila sa vo svätom prijímaní pod obojm spôsobom, ktoré prijali skoro všetci z rúk novokňaza. Nevytvorili z nej nikoho, tým menej priateľov primiciantových, ktorí sa chcú tiež venovať unijnej práci, hoci sú z iných — neslovenských národov. Prítomnosť slovenských priateľov, známych už z gymnaziálnych štúdií v Nitre, mala byť akou-takou náhradou za neprítomnosť bližšej rodiny.

Po tejto rozhodnej udalosti v živote zostáva novokňazovi ešte dokončiť štúdiá. A potom? Ako Boh dá. Pracovať majú odhodnanci Russica na sjednotení rozkolných Slovákov

— predovšetkým Rusov. Kedy sa im však naskytne príležitosť priniesť ruskému ľudu olivový ratolest náboženského pokoja? Doteraz natiskajú bolševici svoje neznabožstvo. A beda tým, ktorí sa tomu protivia. — Tak je práca v Rusku nemožná. Je tu však aj ruská emigrácia, ktorá ušla pred bolševikmi. Aká-taká náhrada. Emigráciu získať pre jednotu, rozháňať jej predsudky — to je teraz úlohou — až dotedy, kým sa neotvorí brány Ruska náboženstvu, keď prestane bolševická zúrivosť aspoň natoľko, že navonok nebude znemožnená práca každého kňaza. Aby sa to čím skôr stalo, praje si každý z nás tak vrelo, ako ruskí emigranti, ako títo budúci pracovníci sjednotenia, ako si to praje svätý Otec, ktorý celé dielo uviedol v život a ho svojou otcovskou priazňou podporuje — a ako si to praje náš mladý novokňaz!

Še Di.

Dôst. p. Ludovít Šišmiš z Dolného Sileša pri Nitre vysvätený v Ríme za kňaza východného obradu na Vianoce 1937. (Na prsiach má trojitý ruský kríž.)

Svätá liturgia.

Credo in unum Deum!

So stotisíc oltárov znie každú nedeľu, vo všetky sviatky radostne a slávnostne po svätom evanjeliu vyznanie našej viery: Verím v Boha!

Verím v Boha je vznešené praveké zrkadlo kresťanskej viery. Samým apoštolom pripisuje sa jeho vznik. Vidíme v tomto jasnom obraze neomylnnej pravdy celé dejiny ľudstva, dejiny nášho spasenia. Od stvorenia sveta až po posledný súd, až po prahu večnosti.

Sám Pán a Boh náš odkrýva nám v dôvernej tajnosti svoju tvár: tvár stvoriteľskú a otcovskú: je Pôvodcom a Otcom jediného Syna svojho, je našim Stvoriteľom a Otcom. Odkrýva nám svoju tvár nekonečnej múdrosti, vznešenosti, svätosti: Syn Boží je jej živým svedectvom, vyslovením, zrkadlom; Syn Boží, ktorý sa stal našim bratom, mučeníkom, spasiteľom, aby dal svedectvo aj o tom, ako Boh miluje svet. Odkrýva svoju ľúbezňú, láskavú a lásky hodnú tvár, ožiarenú milotou tretej Božskej osoby, Ducha svätého, ktorý je celý jas, svetlo, milosť, blaženosť: láska Otca i Syna Ho od vekov zrodila, Ním svoju nekonečnú lásku vyslovujú, pociťujú, dokazujú.

Synovi svojmu jedinému pridal nebeský Otec kráľovstvo k sláve, ktorú mal u Neho a s Ním od vekov, kráľovstvo, ktoré je na tomto svete, hoci nie z tohoto sveta, lebo jeho podstatou je milosť, láska, život Ducha svätého.

Svätú Cirkev voláme Ježišovo Kráľovstvo. Je nesmrteľná, tak ako sám Kristus, ako naša duša. Jej stálym a večným členom stane sa človek len po podstatných premenách. Musí sa znovu zrodiť hriechov odpustením, musí zomrieť a vstať zmŕtvych, musí vojsť do života večného.

Verím v Boha je našou vedou. Veda tohoto sveta, všetko, čo učení vynašli a vymysleli od Aristotela až po Marconiho, to, čo vieme o hviezdach, o vnútri zeme, o složení rastlín a buniek,

Velkonočná vychádzka.

Rím: Uprostred rumov rímskeho Kolosea, kde tolko tisíc kresťanov vylialo mučenícku krv za Krista, stojí teraz vysoký križ ako pomník víťazstva viery Kristovej nad pohanstvom.

o elektrine, rádiu: toto všetko je len malou, nepatrnou malichernosťou oproti večným svetom a hodnotám, ktoré nám vyjavuje naše verím v Boha.

Výrok židov nad Ježišom bol kedysi: „Crucifige! Ukrižuj ho!“ Náš je: Credo! 16 milionov židov sotrváva ešte aj dnes v svojom nepriateľskom postoji oproti Ježišovi. Je to boľavé. Ale predsa, čo to znamená proti hlasitému Credo 400 milionov katolíkov, 800 milionov kresťanov? Keby naše „verím“, tento živý, neprestajný protest proti ich „ukrižuj ho!“ nebol tak často len slovom, ale aj skutkom!

Verím v Boha je našou najsilnejšou zbraňou, zbraňou našich svätých mučeníkov a vyznavačov.

Verím v Boha, to je celá naša viera, nádej, láska.

Nič nemáme tak vrúčne odriekať, tak radostne, slávnostne spievať, ako: „Verím v Boha!“ pri svätej omši.

(Dľa príručky P. Dreveka: „Kristova obeť“.)

V našich Hlasoch už často odporúčaný český mesačník „Vítězové“ vydal tieto novšie pútavé životobehy: Svatý Konrád z Parzhamu, Císař Karel IV., Dr. Karel Sonnenschein, Železničiar Perazzo, Karel Foucauld: z důstojníka saharský poustevník.

Listy dvoch slovenských švagrov vo Francúzsku.

Keď si tento svet je sám miestom a sám sa drží pospolu, prečo by si nemohol byť aj Boh sám miestom a sám svojím nebom, hoci Boh ako duch ani nepotrebuje takého miesta a takého neba, ako si to predstavujeme. On si je vskutku nielen sám svojím nebom, svojím miestom, lež tvoriac svet robí mu aj miesto a tvorí a určuje mu aj čas, On, ktorý sám je nad všetok čas a bez všetkej zmeny.

Naozaj do smiechu je mi aj to, že necháš ešte aj Pána Boha stvoriť. Či myslíš, že celkom na začiatku nebolo naozaj nič, a z toho nič sa potom vyľahlo čosi, a toto čosi stvorilo Boha, a Boh potom svet?

Nič? Nič, absolútne nič nebolo nikdy. Keď v tom „večnom nič“ len raz voľakde zapiskne nejaká bytosť, už nie je nič, už táto bytosť jestvuje. Z ničoho sa nevzala, musela byť alebo od seba alebo od druhého. A ten jej pôvodca a celý základ, prameň tohto bytia musel byť už od vekov; nikdy nemohlo byť tak, že ani on nebol, ani nič. Nech je to len jedna malá žabička, čo v tomto „večnom nič“ zaškriekne, odkiaľ by „vyskočila“ a škriekala, keby nebolo, ani z čoho by skočila, ani čo by skočilo: však nič je nič. Toto nič by muselo naveky ostať nič, ba ani vekov by nebolo ani voľakoho, ktorý by mohol o tom niečo vedieť alebo myslieť, tým menej dišputovať, ako my dvaja teraz.

Ako nám vlastný rozum a celá veda dokazuje, ani my ani svet sme neboli vždy, ani sme byť nemuseli. Keby sme neboli prišli na svet, my alebo aj hockto druhý, ani kohútik by nezastonal za nami. Jedna hviezda môže sa rozbiť, prepadnúť, aj druhá, a koľko sa ich už rozmrvílo? O ničom, čo vo vesmíre jestvuje, nemôže sa povedať, že je nezbytné, absolútne potrebné. Hoci znovu nie je možné, aby sa všetko jestvovanie prepadlo. Lebo keby mohlo byť to absolútne nič na zemi, mohlo by byť aj za nami, a my by sme mohli teda vskutku z ničoho „vybehnúť“. Dobré, dajme si teda už teraz slovo, že raz, keď nebudeme, keď sa rozplynieme v to večné nič, ako vy neznabohovia to chcete, dajme si čestné slovo, že potom v jednej peknej chvíli znovu z toho svojho nič vyskočíme a na svet vybehneme. Hej bude to radostné stretnutie, vítanie, stískanie a objímanie!

Vidíš, švagrík, darmo sa hniezdiš na svojom mieste a zdráhaš sa uznať pravdu. Jedna bytosť je sama sebou od vekov, jedna bytosť musí byť a nemôže nebyť; ani chceť nemôže, aby nebola. Ona, ktorá je sama sebe základom a miestom, je základom a prameňom všetkého bytia, čo sa skrže ňu stalo. Tak ako svetlo nemôže byť tmou, tak nemôže nebyť, alebo byť stvorený ten, ktorý o sebe hovorí: „Ja som, ktorý som“ (Ex. 13, 14).

Písané v St. C . . .

Milý švagor Juraj!

... O Pánu Bohu sme sa učili kedysi v škole. Ale vtedy sme boli ešte malí. Dnes si to môžeme prebrať a predstaviť podľa svojej vlastnej skúsenosti.

Že je Boh? Ha, ha, ha! To je, keď má človek všetko, čo mu patrí. Ja len v takéhoto Boha verím.

A čo mi píšeš, že kde sa nachádza ten vesmír a na čom sa držia tie hviezdy a ten mesiac, to som ja vždy počul, že je to príroda. Ale ja tomu nechcem veriť a hovorím toto: Že sú večer hviezdy na nebi, vieš čo to znamená? Pobožní ľudia reku idú všetci do neba, ale v nebi je diktatúra. A tak svätí v nebi nesmia fajčiť na obed, len večer. Lebo kde je diktatúra, aj na také veci je zákon. Keď si po večeri všetci zapália, to sú tie hviezdy. A mesiac? Aj Pán Boh fajčí, ale takú cigaru ako pavúz. To je ten mesiac, čo nás tak dobre osvetľuje.

Švagor, píšeš, že Boh sa vyprával kedysi so všelijakými ľuďmi. To boli samí králi a kňazi. Vidíš, že aj Pán Boh má radšej len bohatých. Nám chudobným sa nikdy nezjavil, ani sa nezjaví, iba ak vyhráme Loterie nationale. Keď budeš mať tri milióny vo vaku, hneď môžeš povedať, že sa ti Pán Boh zjavil. A týmto kňazom a kráľom len takto sa zjavuje.

A o čom ma poučuješ, prečo stvoril Pán Boh svet za šesť dní, to ja viem lepšie. Prečo potreboval tak dlhý čas? Keby Pán Boh chcel teraz, to aj z motyky vystrelí. Vtedy ale bol ešte veľmi mladý a nevedel sa tak rozhodnúť, ako taký starší, čo má už 30 a 35 rokov.

Múdri ľudia ako ty vyprávajú sprostým všetičo, aj to, že Duch svätý sa vznášal nad vodami, a to vtedy, ako som písal, keď neba a zeme ešte nebolo. To je táranina; keď nebolo zeme, nebolo ani mora, lebo zem je dno mora.

Vieš, ja sa držím najväčších učencov sveta a u nich vidím, že to není možné, aby Boh bol. Že ma zato voláš komunistom, na to som hrdý. To je robotnícka strana, a ja som robotník.

List písaný a la R . . .

Drahý švagor Ján!

Odvolaš sa na učeních ľudí a nato, že si už nie malé, školské dieťa. Veru, švagrík môj, to malé dieťa, ktoré vie svoj katechizmus a z neho krásne odpovedá, hovorí inakšiu múdrosť, než je múdrosť Tvojích bohurúhavých vtipov, odpusť švagor, ktorých si sa nenaučil ani v škole, ani od naozaj múdrych ľudí, lež od takých, ktorí aj na tie najvážnejšie a najsvätejšie otázky len posmechom a odplutím odpovedajú. Práve od mnohých učeních ľudí som počul a čítal, že nikde nie je toľko pravdy a opravdivej múdrosti, než v tej malej knižočke, ktorú voláme katechizmom.

(Pokračujeme.)

Našej mládeži

Úryvok z listu.

„Po mnohých smutných skúsenostiach musím Vám, dôstojný pane, oznámiť aj niečo radostného. Moji rodičia boli veľmi šlachetní, najmä otec. To bola zbožná duša. Vo všetkom riadil sa pevnými zásadami. Staral sa, aby sme mali vždy to najpotrebnejšie a — ostatné rozdal chudobným. Jednu čiastku roznášal núdzným po ich domoch, druhá sa doma rozdala žobrákom. S každým zachádzal láskavo ako s vlastným bratom. Jeho ideálom bolo robiť druhým radosť a spríjemniť im život, nakoľko to bolo v jeho moci. Hovoril málo, ale tým viac konal; nepoznal bázne pred ľuďmi. Zlé noviny nielen že si sám nikdy nekúpil, ale ich ani za chvíľu nestrpel vo svojom dome. O peniazoch nikdy nehovoril, nestážoval sa, že sa mu zle vodí, často si však pochvaľoval, že je so všetkým spokojný. K zvieratám bol vždy až nadmieru tichý; nikdy ich nebil. Koňa i s vozom požičal každému bez všetkého nároku na odmenu, žiadal si len, aby sa s koňom šetrne zachádzalo. Mal zlaté srdce, dobré ku každému; pritom však vedel byť i prísny a dôsledný. Strojce nenávidel, lebo ony priniesly ľudstvu nezamestnanosť a štát nesmierne zafažily. Každý deň chodieval do chrámu Božieho, v nedeľu a cez advent dvakrát cez deň. Prispieval aj k zveľadeniu služieb Božích; dlhé roky totiž hrával v kostole na husle alebo spieval druhý bas. A to všetko len z lásky k Bohu, za púhe „Pán Boh zaplať“. Niekedy dovolil aj nám dievčatám spievať na chóre.

Pol roka pred svojou smrťou cítil už celkom určite, že prichádza jeho posledná hodinka. V tej dobe často si hovorieval: „Každú hodinu som pripravený, keď by ma už Pán povolal.“ Všetkých mal nás veľmi rád, ale poslúchať sme ho museli na slovo. V jednom roku sa zdalo, že už všetko stratíme, akoby Prozreteľnosť Božia bola úplne na nás zabudla. Otec však ne reptal. Utešoval sa vierou v Boha: „Boh vie, prečo to robí!“ K Sviatosti oltárnej prechovával takmer neopísateľnú úctu. Považoval sa za nehodného prijímať sviatostného Krista, preto pristupoval ku svätému prijímaniu len raz v roku; ale ako!! S toľkou zbožnosťou! Zomrel ako dieťa, bez boja, tichúčko. Ako ťažko nemocný šiel ešte každodenne na svätú omšu. Hoci mu to spôsobovalo veľkú bolesť a musel ísť veľmi pomaličky, predsa len šiel. „Však mám dosť času“, hovorieval si. Bol rozvážny, smierny a skromný — nadovšetko však štedrý. Moja milovaná matička bola tiež veľmi štedrá. Chrám Boží navštevovala s podobnou pilnosťou ako otec. V kostole nechýbala ani jeden deň. Vo svojich požiadavkách bola veľmi skromná, popritom mala však jednu veľkú chybu, ktorá sa často u žien vyskytuje, rada totiž mnoho hovorila. Otec v takých prípadoch vedel sa veľmi nahnevať. Ne-

povedal však ani slova, zafal len zuby, vzal si klobúk a šiel do prírody alebo do kostola. Asi za dve hodiny sa vrátil. Matka ho oslovila ako by sa nič nebolo stalo a on zas nedal na sebe ničoho znať. Matka nám často hovorievala: „Peňazí sa musíme viac obávať, než ich milovať. Peniaze už nejedného urobily nešťastným.“ Pri domácej pokladničke zavesila si obrázok, ktorý predstavoval zatratených ako sedia na vreckách peňazí. U nás detí nestrpela žiadnu márnosť. Každodenne modlievala sa s nami svätý ruženec za dušičky v očistci; že nezabudla na modlitbu pri stole, je už samozrejmé. Veľmi dbala, aby sme si získali Božie požehnanie. Pri jedení vždy nám spomínala: „Toľko sme už toho pojedli a ešte vždy máme dostatok. Koľko musíme Pánu Bohu ďakovať.“

Z kroniky žiakov mis. domu v Nitre.

1. január: Rok 1937, s Bohom! Nemáme s tebou už nič spoločného. Vysadli sme na inú loďku. 1938 — to je tá loďka, čo nás bude niešť teraz morom života. Bude hladina pokojná? Budú aj vlnobitia, búrky? Nevieme. Budúcnosť stojí pred nami ako veľký otáznik. Nevieme ho rozlústiť.

Nezaškodí troška takéhoto uvažovania na začiatku nového roku. Iste chystá pre nás všeličo, o čom nevieme.

Vianočné prázdniny sa skončili. 3. januára už sú aktovky opäť pod pazuchou, d. a komisáky v nej, na tvári trochu kyslosti, trochu nevole, že už zasa treba vŕzať po sypkom snehu cestičkou do školy. Prvé dni to není ešte také zlé. No čoskoro sa rozkýveme a pôjdeme mohutným tempom.

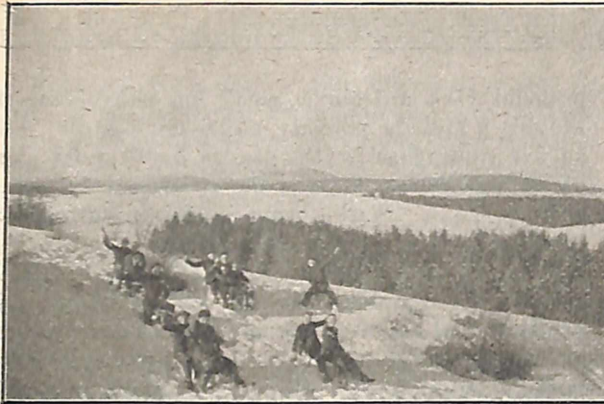
Sviatok Troch Kráľov je ešte akýmsi odychom k tomu rozbehnutiu. Máme poklonu pred prevelebnou Sviatostou. O štvrtrej zas mašurujeme do mesta. V kultúrnom dome máme akademiú na počesť storočného jubilea narodenia P. A. Jansseny.

Dalej plynú januárové dni akosi bez životnej miazgy, len tak akosi zádumčivo; neprinášajú nič nového. Iba škola ich vie spestriť. Skúša sa plnou parou, látka sa horúčkovo opakuje, na študentské čelá častejšie vystupuje pot, nohavice sa častejšie trasú pred katedrou, srdce prudšie bije, profesorský notes sa častejšie otvára, častejšie počut to osudné: „Sadnite si, neučili ste sa!“

Vidno, že sa približuje polrok. Konferencia bola 24. januára. No polročné prázdniny sa tým ešte nezačínajú. Do soboty treba ešte merať, ako ďaleko je z misijného domu na gymnázium. No školská dusná atmosféra už je redšia. Nebýva už také napätie, blesky nelietajú, študenti sa už tak nervózne nevrčia v laviciach ako pred konferenciou, notes už nevyzerá tak strašne, býva obyčajne ubytovaný v profesorskom vrecku, ak nie dokonca niekde doma. Je v týchto dňoch už akýsi nepotrebný na svete, veď známky sú už napísané, len nám ich ešte nechcú povedať. Darmo lietajú všelijaké otázky: „Pán profesor, ako to u nás dopadlo?“ — „Pán profesor, koľkí prepadli?“ atď. Profesorí sú akísi zatvrdlívi. Iba odhavia študentskú nedočkavosť takou nemastnou ani neslanou odpoveďou: „Však sa to dozviete v sobotu.“ Strach, tak znervozňovať študentskú zvedavosť!

Sobota konečne prišla. Vyučovanie trvá len do 12. Po štvrtrej hodine sa rozdávaajú vsvedčenia. To vidno po chodbách všeliakých tvári! Väčšina žiari z nich tá obvyčajná študentská veselosť, ale vidieť kde tu aj kyslé obličaje. Škoda, že je tu toľko ľudí, lebo ináč by sme videli aj dosť zarosených očí. Medzi všetkými plakať — to sa predsa nikto neopováži. Kto si chce dovoliť taký luxus, urobí si to niekde v kúte, kde ho nikto nevidí.

Sankovačka. — Vidiná na ľade.

Teda polrok je skončený. Polovica práce je vykonaná. Fol cesty sme už prešli. Šťastlivo? Všetliako. Sú aj takí, ktorí sa síce doľahali až sem, ale sú akísi unavení, ustatí od toľkej cesty. Sme v polovici toho sklenného vrchu, na ktorý sa treba škriabať celých desať, desať dlhých mesiacov: od septembra až do júna.

Oddychujeme. Sú polročné prázdniny. Knihy odpočívajú na osem dní. Veľmi vďačne im toho doprajeme.

V nedeľu 30. januára sme usporiadali domácu slávnosť, aby sme sa veselo pobavili a zasmiali. Program bol veselý. Spevy, básne a na konci veselohra — to iste vedelo vylúdiť veselý smiech na mnohej tvári. Prázdniny trávime dosť monotónne. Vstávanie o siedmej, potom svätá omša, raňajky, po nich dlho, dlho nič; o 1/22. obed, po obede do večere zas voľno. Čo sa komu páči, tým sa zamestnáva. Jeden číta zábavnú knihu, iný niečo píše, druhý hrá na husliach alebo na harmoniu. Aby i naše cesty prišli do poriadku, každý pracuje pol hodiny vonku. Nezaškodí trochu poohýbať chrbát s lopatou alebo s čakanom v ruke. Či len perom máme stále narábať?

Na zimný šport sa nedá ani myslieť, veď mrazu vôbec niet a snehu len trochu. Kto azda si zabudol doniesť z domu po prázdninách korčule, nemusí si teraz ťuknúť do čela a povedať: „Ach, ja hlupák, kam som dal rozum? Rieka je pekne zamrznutá, všetko sa veselo preháňa na nej!“ Bolo by to zbytočné. Nikto sa nepreháňa. Slabá zima! Ešte začiatkom januára sa dalo o zime vyprávať. Zuby drkotaly, v prstoch štípalo, uši boli skoro skrehlé, noštek červený od mrazu, ale teraz? Boly už aj také dni, že stačilo zabudnúť na kalendár na stene, ktorý ukazoval svetu: január, a človek by sa bol cítil ako v máji. Kalvária hľadá a slniečko sa pekne usmievalo s oblohy. Ktorýsi učencik vraj predpovedal, že tohoročná zima bude mierna. Kedysi pred dvoma týždňami, keď od mrazu všetko len tak prašalo, dostalo sa mu od nás

všetliakých krásnych epitet, ale teraz pokorne uznáme, že veru mal pravdu.

Polročné prázdniny trvajú do 7. februára. Treba ich užij ešte, dokiaľ sú, treba nabrat sily, veď jej budeme potrebovať toľko v druhej polovici cesty na ten sklenný vrch.

P. Hrtus, VII. tr.

Žiacke hlasy z Vidinej.

Pani zima ako by s nami spoliečila, doniesla nám mnoho radostí. No — aj „jeho veličenstvo“ pán mráz zvedavo nakukol cez naše okná na chodbu a namaľoval nám na ne krásne kvety. Zimné radosti našich chlapcov sa začaly...

Keď prejdeš cez „naš“ most, dostaneš sa na šire lúky a udupaný chodník ťa zavedie na „naš zimný štadión“. Päť... šesť... deväť... dvanásť korčuliarov naháňa sa práve po ľade. Ľad je síce hrobfatý, no najde sa aj rovná plocha. Ale predsa musíme povedať: „Česť nášmu ľadu.“ Veď sme našli na ňom korčuliarske zázitky. Práveže, zprvu to nešlo najlepšie, lebo milý pán korčuliar sotvaže pokročil, už vytŕčal nohy do vzduchu a chrbtom ubíjal ľad, čo pravda nebolo najprijemnejšie...

Hockeyové zápasy v Prahe vyvolaly veľkú ozvenu medzi nami. P. prefekt, dobrý človek, vediac, že aj on bol niekedy študentom, dovolil nám ich rádiom počúvať. Výsledok toho bol, že chlapeci celkom vážne začali hrať hockey. V sobotu — nedeľu bolo všetko na ľade. Boly tuhé boje, víťazstvá aj porážky. P. prefekt musel niekedy aj s jólovou tinktúrou zasiahnuť.

Sane veru tiež nemaly oddychu. Len škoda, keď sa na nich chceš sviest, musíš ich hore vyvliecť. Ale to je pôžitok: Len čo sadneš, už sánky letia s vetrom o závod. Ale obyčajne prúdká zátačka urobí koniec tvojej radosti.

Ján Pazúrik, mis. chovanec.

Všetkým ct. odberateľom a horliteľom Hlasov.

Redaktor Hlasov ohetuje sv. omšu každý prvý štvrtok v mesiaci — tento deň je venovaný Kristu Kúzovi — za všetkých čitateľov, odberateľov a horliteľov misijného časopisu „Hlasy z domova a z misií“.

Prosíme v tento deň všetkých našich priateľov, aby dľa možnosti v svojom kostolíku doma zúčastnili sa svätej omše a pomodlili sa na úmysel našej misijnej spoločnosti, zvlášť za naše misijné domy slovenské.

V prvý piatok chceme si odbaviť pobožnosť na misijný mesačný úmysel sv. Otca: aby prevkivaly africké misie, ktoré hraničia s krajinami mohamedánskymi.

V prvú sobotu ale chceme sa zvlášť modliť na hlavný aprílový úmysel sv. Otca: aby sa ženy horlivejšie venovaly domácejmu životu.

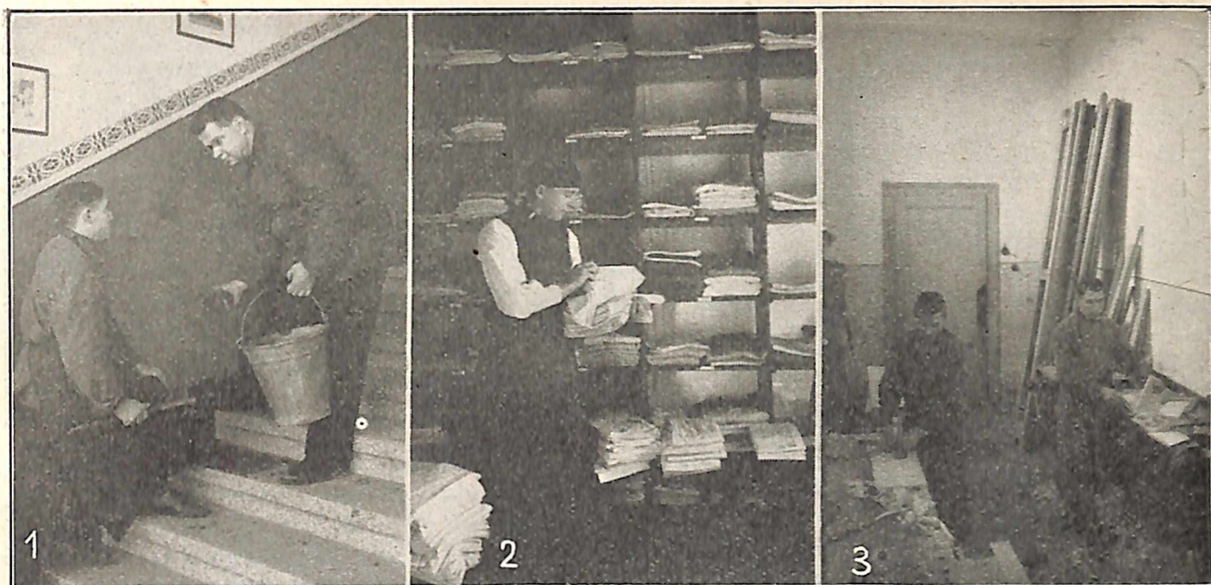
Pridajme k modlitbám utrpenia, dobré skutky. V prvý štvrtok milodar na podporu katolíckej tlače, v prvý piatok pre katolícku misiu, v prvú sobotu pre chudobných.

Redakcia.

Dolná Súča. Naše Sdruženie katolíckej mládeže usporiadalo v dňoch 30. januára až 2. februára 1938 výstavu katolíckej tlače, pri ktorej usilovne pracovali chlapeci a dievčatá zo Sdruženia. Zvláštny pochvaly zasluhuje naša obetavá a neúnavná pani učiteľka M. Hečková, ktorá svojim maliarskym umením nakreslila nám pre každý katolícky časopis zvláštny plakát a rôznymi kvetami vyzdobila miestnosť. Tiež bratia S. K. M., Janko Žúži a Anton Oriček svojim pekným krasopisom vypísali na plakáty všetkých odberateľov katolíckych časopisov u nás. Získali sme 41 nových odberateľov pre katolícku časopis, 11 nových členov pre Spolok svätého Vojtecha a vypredali sme za 700 Kčs rôznych katolíckych kníh a jednotných spevníkov. Odteraz bude do našej obce dochádzať 313 katolíckych a misijných časopisov. Dôstojný pán farár Ladislav Laco svojimi kázňami a pán organista R. Hečko dobrou prednáškou veľmi prispeli k dobrému úspechu tejto výstavy, za čo im tu zvlášť vyslovujeme srdečnú vďaku! Srdečná vďaka tiež všetkým, ktorí pre túto výstavu pracovali a ktorí ju podporili!

Tlačový horliteľ zo Súče.

Misijní bratia.

Aspoň čo-to o nich. Sami o sebe nehovoria nič svetu. Darmo, to je už tá kláštorná skromnosť. Žijú životom tichým, utiahnutým. Svet nevie mnoho o týchto hrdinoch sebazaprenia a obetavosti. Sú to ľudia, ktorí rozbili čiasu svetských radostí a zasvätili sa Bohu. Svoje sily postavili do služieb misií. Sú veľmi dôležitými činiteľmi pri tomto vznešenom diele. Ako? Modlitbou a prácou. Modlitbou sa dobývajú nebesá, vyprosuje sa Božie požehnanie, ktoré je potrebné pri každom veľkom podujatí. Aj misie sú odkázané na tento bohatý prameň. Každý misionár hľadá vo vrúcnej modlitbe posilu pre svoju apoštolskú prácu. Misijný brat, či už tuná v zázemí, či tam v misiách, mu v tom vždycky pomáha.

Potom práca. Aj tá je veľmi dôležitá. Nech je to už tuná vo vlasti alebo ďaleko za morom, to je jedno. V misiách stavia misijný brat kostoly, kaplnky, školy, učí domorodcov rôznym remeslám atď. Tuná vo vlasti? V misijných ústavoch, kde sa vychováva misijný dorast, je bohaté pole ich pôsobnosti. Misijný brat tu môže krásne

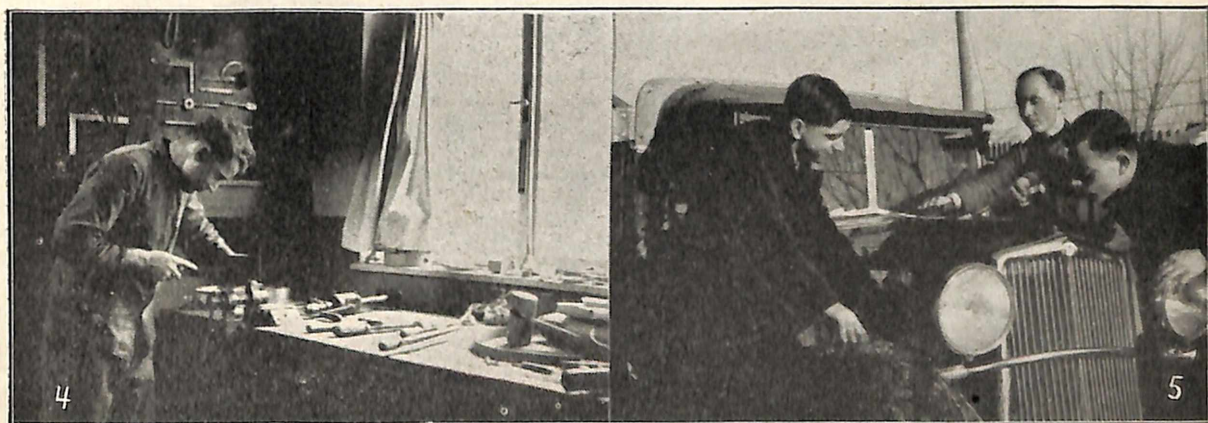
uplatniť svoje schopnosti na väčšiu česť a chválu Božiu. Či je to stolár, či zámočník, či krajcír, kováč, obuvník — každý tu môže pracovať pre misie.

Všimnime si trochu našich misijných bratov. Pripojené obrázky majú umožniť pohľad do ich každodennej práce, ktorou je vyplnený celý ich obetavý život.

Prvý obrázok predstavuje brata Jordána. Misijný dom musí byť čistý. Chodby, izby — to sa musí len tak lesknúť. To má na starosti brat Jordán. Na obrázku práve vidieť, ako zametá chodby so svojim pomocníkom.

Druhý obrázok. Brat Rehor v prádelni. Tu majú misijní chovanci uloženú bielizeň. Brat Rehor vždycky na sobotu prichystá pre každého, čo potrebuje: košelu, punčochy, uterák atď. V Štavníku bol brat Rehor kolárom. Prečo není ním aj teraz? Preto, že predstavení tak rozhodli. Misijný brat nemôže úplne sám rozhodovať. Kam ho postavia predstavení, tam musí pracovať.

Tretí obrázok. Brat Jozef s pomocníkom stolárskej dielne. Svojím hoblíkom už vykonal veľké

služby misijnému domu. Lavice, okná, skrine, stoly robiť — to je jeho zamestnanie. No i v kostole môžeme vidieť jeho prácu: krásny oltárik sv. Jozefa. Istotne mu vyprosí jeho svätý patrón u Boha mnoho sily a vytrvalosti za to.

Štvrtý obrázok. Brat Kolumbán vo svojej dielni. Ako vidieť, je zámočníkom. V takom veľkom dome, ako je misijný dom, vždy je preňho dosť práce. Keď sa voľačo pokazí, chytro s tým k nemu. Niekedy to dá dosť roboty, zakaiaľ mu človek povie, čo chce, keďže brat Kolumbán je Nemec. Slovensky ešte nevie.

Piaty obrázok. Misijné auto a naši šoféri: brat Stanislav, brat Beatus a brat Cyril. Brat Cyril je síce aj obchodníkom a obuvníkom, ale dal sa aj na šoférske remeslo. Pôvodne mal na auto monopol iba brat Stanislav, no teraz je tých šoférov až do zásoby. Auto je iste potrebná vec pre misijný dom. Keď treba niečo doviezť, zabehnúť do zoborského kláštora alebo niekam inam, už to nerobí nijakých ťažkostí.

Na šiestom obrázku máme tiež takýchto úradníkov, ktorí zadarmo pracujú na administratíve našich misijných časopisov.

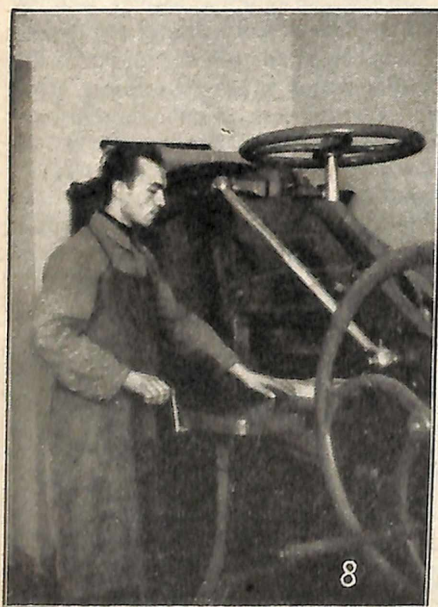
Siedmy obrázok ukazuje misijných bratov, ktorí majú tiež veľký vzťah k misijnej tlači. Cestujú po Slovensku, po Čechách, propagujú naše časopisy, predávajú kalendáre, získavajú nových odberateľov atď.

Osmy obrázok predstavuje brata Cypriana, nášho knihára. I takéto zamestnanie majú misijní bratia. Väčšie pole pôsobnosti však majú v našich misijných kníhtlačiarňach. Sme pri veľmi dôležitej veci. Misijná tlač. Ťažko si predstaviť boj za víťazstvo Kristovho kráľovstva bez tej silnej zbrane. Misijné časopisy a kalendáre propagujú misijnú myšlienku, prinášajú zprávy z misií a znamenajú zároveň i hlavný zdroj príjmov. Možno povedať, že mnohé misijné ústavy a misijné spoločnosti by sa vôbec nemohly udržať pri živote bez tlače. A tu sú to zas misijní bratia, ktorí toľko pracujú v tomto obore.

To by bolo niekoľko obrázkov zo života misijných bratov, týchto kvetín, ktoré rastú medzi múrami kláštorov a tu prinášajú hojné plody.

Stačí, aby si ctení čitatelia urobili obraz o ich živote a o vznešenom cieľi ich práce. Krásny cieľ. Krásny život.

Pavel Hrtus.

Podakovanie a upozornenie.

Srdčne ďakujem všetkým dobrodincom, ktorí pamätali na nás tu v rumunskom Rudohorí a zaslali nám knihy a časopisy. Vidieť, že padly zrnká i na úrodnú pôdu. Sú teda ešte katolíci, ktorí radi a s ochotou pomáhajú svojim bratom v Kristu. Dostali sme už dva balíky, v ktorých prišla katolícka tlač, aby i tu začala svoju prácu. Tešíme sa tomu veľmi a dúfame, že naši bratia v starej vlasti ani v budúcnosti na nás nezabudnú. Pán Boh nebeský zaplať!

Máme však tiež skromnú prosbu. Z dobrodincov sa niektorí snád zadivili, že sme zásielky neprijali. Nech odpustia, ale museli sme ich vrátiť. Totiž, na hranici balíky oclili veľmi vysoko, takže by sa nám nijako nevyplatilo za ich obsah platiť vysoké obnosy. Preto prosíme, aby na budúce bolo pre nás všetko zasielané na: Národnú radu čl. — Slovenskú odbočku v Bratislave, Goetheho ul. 11, III. posch., ktorá nám patričné veci celkom iste doručí. — Ešte raz, Boh Vám odplať!

Za krajanov

Gajdoš Ludevít, inv. Sinteu, jud. Bihor pl. Alesd Rumusko.

Lapáškse Ďarmoty už majú kostol.

Kto si vie predstaviť v dnešných časoch stavbu kostola v kraji, v ktorom finančné pomery nie sú práve utešené, musí doznať, že to stojí nesmierne obeti. Tohoto si boli vedomí aj farníci veľkej lapáškej fary a najmä ich horlivý duchovný, vdp. farár Kudlička. No, horliví katolíci so svojím duchovným pastierom sa toho nezľakli. Po dlhý čas ukladali groš ku grošu, uskroviujúc sa a uťahujúc si zo svojich potrieb, aby len čím skôr mali Krista Kráľa skutočne vo svojej obci. I stalo sa. Zo zeme začaly vyrastať múry a boly so dňa na deň vyššie. Srdcia veriacich v Ďarmotách boly netrepeľivé a nebolo konca otázkam, kedy bude stavba hotová, kedy bude vysviacka, čo by bolo treba ešte prichystať.

Svitol dávno túžený deň, nedeľa Pánova, ktorá stále bude v živej pamäti všetkých Ďarmotských obyvateľov. Ako keby ľudia nemohli už vyčkať 1/210. hodinu, kedy sa slávnosť mala začať. Slávobrána pred dedinou bola stále obkľúčená mládežou a už od rána hemžilo sa na hradskej množstvo slávnostne oblečených ľudí. Konečne sa ozvaly hlasy: „Už idú, už idú!“ Všetci sa ponáhľali, aby utčili cirkevných hodnostárov. Mládenci uháňali vysoko na koňoch, dievčence, pekne oblečené v bielom, tvorily dvojradie, mužovia a ženy sorskupili sa okolo svojho milého starostu, ktorý pred dedinou niekoľkými srdečnými slovami privítal veľadôstojného pána kanoňníka msgr. Formánka. Pred kostolom ho ešte raz privítal vdp. farár Kudlička ako duchovný správca obce. Tak sa mohla odbavovať vysviacka kostola za prítomnosti okr. vdp. dekana Červenku a vdp. škol. dekana Drevenáka a iných hodnostárov a vzácných hostov.

Kostol je zasvätený „Kristu Kráľovi“. Je dosť priestraný a hoci jednoduchý, predsa krásny a — je to „naš kostol“. Ale veru, len na jeho výstavbu bolo treba 152.000 Kčs. Na jeho zariadenie 50.000 Kčs. Ale láska a horlivosť nášho obľúbeného vdp. farára vynášla vždy nové pohnútky a cestičky, aby nám veriacim ľahšie padlo stále a stále, znovu a znovu niečo obetovať. Vedel získať všetky skupiny.

Deti, ozaj iba deti so svojimi malými obnosmi sorskubieraly 6500 Kčs a mohly Ježiškovi darovať celý oltár. Ba pred birmovkou prosily svojich birmovných rodičov, aby im ako dar ku birmovke nedarovali hodinky atď., ale peniaze. Tie potom zanesly vdp. farárovi a tak pripravily Pánu Bohu pekný oltár.

Dievky zas sorskubieraly 2700 Kčs na luster, ktorý teraz visí práve nad nimi v kostole.

Mládenci venovali peknú monštranciu za 2800 Kčs.

Nový kostol Krista Kráľa v Lapáškse Ďarmotách.

Gazdovia, navyknutí na siatbu a poľnú prácu, sa starali, aby semeno slova Božieho sa ujalo v srdciach Ďarmotských veriacich a zaobstarali kazateľnicu za 3500 Kčs. Iné spolky sbieraly na cengáče, večnú lampu atď. Veľkolapáška mládež dala na potreby k zaopatreniu nemocných.

Veľmi dobre vieme, že všetkých to stálo mnoho obetí. Nejedná dievka sa odriekla často nielen cukríkov, ale aj iných viac potrebných vecí; a nejednen mládenec a gazda vyfajčil v tom čase menej cigarety, to všetko z lásky ku Kristu Kráľovi, ktorý teraz má panovať v našej dedine. Nech sú všetci horliví katolíci našej obce istí, že Kristus Kráľ, ktorému svojou horlivosťou a obetavosťou pripravili stánok medzi nami, iste bude panovať nad nami k našemu dobru, ako nás v kázni pri vysviacke

tak vzletnými slovami poučil a povzbudil vdp. páter Guardián z Nitry.

Ďarmotskí občania, radujme sa, lebo máme Krista v obci! Kde je Kristus, tam je Boh, tam je blaho a požehnanie.

Farník.

Slávnostná kázeň.

P. Florian píše . . .

Dlho som nepísal, ale raz sa to nedá, a druhýkrát neni príležitosti. Dnes som odsľúžil svätú omšu v Holy Rosery. Je to dom pre dievky a ženy. Mnišky ho vedú. Bolo veľmi mnoho pri svätom prijímaní. Potom som sa ponáhľal do katedrály, kde som spovedal až do 11. hod. Večer pred tým mi povedali, že v špitáli je ktosi, ktorý by snáď aj kňaza potreboval. Išiel som tam, dopytoval som sa, až som našiel jednu mnišku, ktorá mi povedala o svojom otcovi, ako ho našla vo vlaku. Nebola ho videla od maličkosti, keď matka rodinu opustila a ona sa dostala ku cudzím. Odvtedy nepočula o otcovi nič; stala sa mniškou; a keď nedávno cestovala vlakom, videla muža, ktorý vyprával veci, ktoré len jej otec mohol poznať. Opýtala sa ho na to a na to, až obaja poznali, že sú otec a dcéra. Dovedla ho do špitála a myslela, že by otcovi spoved' nezaškodila. Keďže bol Rakušák, prosila, že by som došiel a pohovoril si s ním. Sú to cesty Božie. Táto udalosť môže byť aj odpoveďou tomu, ktorý mi z kraja písal, že prečo som v Kanade. Hľadať duše a im pomáhať!

A potom som sa dal na cestu do Mountain Park. Mal tam byť sobáš jedného Taliana. Tamojší father nebol doma a ja som mal ho zastáť. Človek musí tam cestovať celý deň vlakom. Deň bol veľmi krásny a vo vlaku som našiel aj krajana, ktorý tam išiel hľadať prácu. Kostolíček malý, leží na kopčeku a pri ňom, ako druhá sakristia je pristavený, byt pre kňaza, keď tam príde. Najprv som chodil za kľúčom, až som ho u jednej anglickej rodiny našiel. Krajanka, pani Trstenská, mi potom ponúkala svoj dom na prebývanie, ale ja som radšej išiel do kostolíčka. Okolo pol deviatej došli sobášnici na spoved', a pred svätou omšou bol sobáš. Keď po svätej omši vychádzali z kostola, hostia posypali novomanželov ryžou a cukrovím tak, že som mal dosť roboty zametať a očistiť kostol. Na večer sa mi dačo nemilého prihodilo. K pánu Trstenskému došiel aj jeden Slovák, ktorý opustil cestu ctnosti a viery. V kraji bol aj študoval na kňaza. Ihneď do mňa zaprel, šťuchal a nadával na kňazov a vieru. Kňazi že sú zlodeji a že klamú atď. Nepomohlo nič a ja som odišiel. Koľko tak sa túla svetom, čo stratili všetko?

Nazpät do Edmontonu, a potom ma cesta viedla do Tilley. Tam už započala mlatba; daktori už aj mali po mlatbe. V nedeľu sme potom mali bohoslužby na poďakovanie za dobrú úrodu. V Tilley si nemohli stažovať, že by žatva nebola dobrá. Len z duševného ohľadu tam to není všetko v poriadku. Ten dolár ich omámil, a je mnohým všetko. Jeden už starší mládenec si došikoval z kraja dievku. Nerozumný došikoval si protestantku. Tá mu v liste a aj keď došla pred úradom sľúbila, že si ho vezme ako katolíka. Tu bývala u jednej krajanky, ktorá je všetko iné, len nie veriaca. Čas uplynul, oni sa museli vziať, lebo ona by bola bývala deportovaná späť do kraja. Tak žijú spolu. Smutná vec! A iné tiež!

Keď mňa potom vlak viezol do Vancouver, prvý sneh ležal na krajine. A napadalo ho mnoho. Keď na druhý deň vlak došiel z hôr do nížiny, o snehu ani vzpomienky. Krásne počasie. V New Westminster som ponavštevoval osadníkov. Ako vždy v nedeľu si veriaci zaspievali, hoci organ nehral. A išlo to dobre. Ku sviatostiam ich mnoho pristúpilo. Musím im dať česť a ich pochváliť. Len keby mohol tam medzi nimi vždy kňaz bývať.

V Pitt Meadom's, ktoré patrí do Haney, majú nového, mladého, dobrého kňaza. Ale keď sa tam vždy naše dobré ženičky pohádajú, u koho mám bývať. Keď tam ešte jedenkrát pôjdem, budem v kostolíčku spať. Len je ten kostolíček od našich trochu ďaleko. Aj na kole dá sa to „prešľapať“. Keďže sú tam aj Nemci, mal som kázeň aj pre nich. Na večer sme sa shromaždili u p. Pastorika na prednášku o Afrike. Ešte vždy moje srdce rýchlejšie bije, keď môžem v myšlienkach tam odleť. Všetkých to zaujímalo, že nám čas rýchlo utiekol.

Vo Vancouver som navštívil aj p. I. Martinka, starého to priateľa z Trail. B. C.

V Kamloops na mňa čakali, ale ja som došiel iným vlakom. Nechcel som si celú noc pokaziť, preto som

došiel na večer. Tu spravujú farnosť veľadôstp. oblati. Ihneď sme sa dali na cestu krajanov vyhľadať. A našli sme ich mnoho. Chvála Bohu, že jeden father teraz bude za nimi chodiť. Je tu málo novopristaňovalcov, skoro všetci vedia po anglicky, a tak to bude snadnejšie. V nedeľu ku večeru sme potom mali prednášku. A tu mali dietky radosť. Všetko ich zaujímalo. Ku pánu Valachovi a pánu Michalíkovi sme si zašli s jedným fathrom na guláš. V sanatoriu pre pľúcne nemoce som našiel viacero krajanov. Sanatorium leží viac míl od Kamloops v krásnom kútiku. Ale nemoc je nemocou. Cesta ma viedla do Calgary a z Calgary do Canmore, kde som býval v rodine pána Ceraka. Nebolo tak chladno, ako som tam bol ostatnýkrát. Na fare bývajú mnišky a rev. father si reťuje dom, v ktorom býva jeho stará mamička. Duch te-rajšej doby aj tu sa všade ukazuje.

A potom som cestoval do Calgary späť očakávať veľadôstp. P. provinciála z Techny. Došiel celý zadivený, ako vyvinutá je Canada. Ihneď sme išli ku vdp. P. P. redemptoristom, lebo chcel si ešte odbaviť svätú omšu. Potom sme si dačo poobzerali, až nás ct. p. Janco vzal autom na okolie, aby sme tam prezreli jeden pozemok. Na druhý deň sme cestovali do Edmontonu, kde sme obidvoch najdôstp. arcibiskupov našli doma. V sobotu ráno sme si popozerali východ, až sme na večer došli domov. V nedeľu som musel spievať veľkú svätú omšu v katedrále a pred tým dve hodiny spovedať. Odpoľudnia sme boli u hrobov misionárov pionirov ďaleko za mestom. Je tam aj rezervatia Indiánov. V pondelok to ale išlo ďalej až ku našim novopristaňovalcom do Onoway. A tu som našiel mojich známych, ktorým som v kraji držal sväté misie v Račisdorfe. Aby som len zostal. Ale povinnosť vede ďalej. Na večer sme už sedeli vo vlaku do Winnipegu, lebo vdp. P. provinciál musel späť do Techny.

Vo Winnipegu sme sa rozišli, on do U. S. A., a ja na západ, keď som sa bol sľúbil vo Drumheller. Ale zle som pochodil. Tam začali štrajk. K tomu došiel aj ukrajinský kňaz, a ja som sa obrátil znovu do Tilley, kde sme slávil sviatok Všetechsvätých a deň Dušičiek. Mnoho pristúpilo ku svätým sviatostiam. Uhdľený som bol znova u mojich milých priateľov, u p. K. Chrumka, lebo tam kňazovho bytu niet.

A dnes som znova v Edmonton, kde som o 11. h. slúžil veľkú svätú omšu v katedrále.

S Bohom!

P. Alb. A. Florian-Dobrov SVD

Tri otázky a jedna odpoveď. Tri otázky si kladie skoro každá gazdinka: Ako variť výživné jedlá? Ako variť chutne? Ako variť lacno? — Na všetky tie tri otázky je jedna odpoveď: Var s Ceresom! Pokrmový tuk Ceres je prírodný, čistý tuk z najlepších palmových olejov — je výživný a dáva silu! Pokrmový tuk Ceres je neobyčajne ľahko stravitelný a preto tak záživný! Je to 100-percentný tuk — preto je tak vydatný, úsporný a hodnotný. Všimnite si však pri nákupe mena Schicht, aby ste tiež vskutku dostali pravý rastlinný tuk Ceres.

Misionári Spoločnosti Slova Božieho

otvorili noviciát pre klerikov v obnovenom kláštore na Zobore v Nitre.

MATURANTI

ktorí cítia náklonnosť pracovať ako kňazi-misionári na misijnom dieli či už doma alebo v pohanských zemiach, môžu sa hlásiť do noviciátu.

Príhlášky ráte zasielať na regionálneho predstaveného Misijný dom Matky Božej, Nitra.

OBEŤ POVOLANIA

ROMÁN MISIONÁRA V AFRICKOM PRALESE

NAPÍŠAL JURAJ SAGEHOMME SJ

Môj milý synu!

Boj začína. Srdce ma napomína, aby som Ťa upozornil na Tvoj dôležitý krok. Skúmaj ešte vážne a opravdive svoje povolanie. Keby si to robil len z pohnútok svetských, tak zanechaj svoj úmysel. Nič by z toho nebolo. Jestli však poznáš, že Ťa Spasiteľ volá, tak zostaň verný tomu hlasu, lebo Boh má na Teba právo. Ale vždy pamätaj, že si svojim rodičom povinný poslušnosťou. Podrob sa skúškam, o ktorých myslia, že Ti musia uložiť. Viem, že neprestupujú práv Božích. Denne sa modlim za Teba a za Tvojich rodičov.

P. Ambroz.

Karol čítal dopis opäť a opäť. Čo to znamená? — Prečo mi vlastne len píše tak tajomne? Či snáď mi chystá niekto nové prekážky?

Keď tak premýšľal, zaklopal niekto na dvere. Na hlasité „voľno!“ vkročil pán Voľný a zamieril priamo ku Karolovi.

„Dobré ráno, môj synu! Len si sadni, ja si tiež trochu pohoviem. Tu máš cigaru a dobrú, veď ma poznáš!“

„To znamená, že ma chcete vziať útokom, keď ste sa dotkli mojej najslabšej stránky.“

A Karol, ktorý bol v cigarách labužníkom, vzal si z podávaných cigár ľahkú havanu. Potom podal strýčkovi zápalky a sám si tiež zapálil.

Keď Voľný polichotil svojej chuti niekoľkými obľáčkami vonnej cigary, pohliadol tázavo na Karola.

„Vieš, prečo som prišiel?“

„Nemám najmenšieho tušenia“, úprimne odvetil Karol.

„Začnem teda priamo. Dozvedel som sa o tvojich plánoch, lepšie rečeno o tvojej šialenej budúcnosti. Prehovorme si o tom rozumné slovíčko!“

Karol len teraz spozoroval, čo vlastne páter Ambroz myslel. Trocha zbledol a pohliadol na alabastrový kríž. Prosil v duchu o svetlo a silu.

Pán Voľný začal vážne: „Snáď mi len odpustiš, že zasahujem do tvojej životnej dráhy. Ale ma omlúviš, veď som dôverným priateľom tvojho otca a považujem to za svoju povinnosť, aby som s tebou prehovril o tvojom povolaní.

Rodičia sa sotva odvážia, aby povedali svoje „nie!“

Karol sa uklonil: „Som ochotný Vás počúvať“, povedal krátko.

„Počul som, že sa chceš stať jezuitom . . .“

„A misionárom. Áno.“

„Áno!“ opakoval Voľný kúsavo. „A to hovoríš tak kľudne! Či máš rozum? Či ti niečo tu chýba? Máš všetko k pohodľnému životu, máš rodičov, ktorí ťa priamo na rukách nosia, zdedíš po nich veľký majetok — a to všetko chceš opustiť? Musíš utekať k čiernym ludožrútom? Nehovorím nič, keď nejaký žobrák sa vrhá do takého dobrodružstva. Veď ten nemá nič, iba ten svoj život. Ale žeby si ty, mladý muž, ktorý má všetko, na čo si len pomyslí, žeby si sa ty chcel stať misionárom, ktorý by ako cestujúci obchodník roznášal svoje evanjelium . . .“

„Prosím Vás“, vpadol mu do reči Karol, „nedokončíte tú vetu. Rozumiem Vám a chcem Vám ušetriť rúhanie!“

„Dobre! Ale dovoľ, aby som ti povedal toto: Neverím ti, počúvaš? — Neverím, že by si mohol pol roka žiť životom, ktorý na teba čaká v tom povolaní. Čo chceš vlastne získať tým svojim podnikom?“

„Duše! Duše!“

Voľný pokrčil ramenami. Cenu takého „tovaru“ ovšem ešte nepoznal. Na chvíľu sa zamľčal a tým horlivejšie púšťal oblaky dymu zo svojej cigary. Potom s pohybom hráča, ktorý sa už vzdáva svojej pevnosti, pokračoval: „Počuj, Karol, teraz si prehovorme trochu dôvernejšie! Vieš, že som bohatý, veľmi bohatý! Sľúb, že sa vzdáš svojho úmyslu, a ja ti hneď dám vyhotoviť listinu notárovi . . .“ Teraz sa na chvíľočku zamľčal, aby účinok jeho slov bol tým istejší . . . „4.000.000 Kčs.“

Víťazoslávne sa oprel vo svojej lenoške a očakával radostný a nadšený súhlas svojho mladého priateľa.

Karol sa však nepatrne usmial a útrpne sa pozrel na Voľného.

„O, strýčko!“ povedal s povzdychom, v ktorom sa zračilo i pohrdanie.

Nastalo mlčanie.

„Ty ešte uvažuješ?“ udivene sa pýtal Voľný.
„To neni možné! Hovor predsa!“

„Môj milý strýčko, s takými vecmi sa ne-
žartuje!“

„Že žartujem? — 4,000.000 Kčs! Prosím, my-
slím celkom vážne!“

Tien roztrpčenia preletel tvárou Karolovou. Ovládol sa a povedal pomaly: „Dávate mi pe-
niaze! ja som neni napredaj, ale nehnevám sa
na Vás, lebo neviete akú cenu má ľudská duša,
i keď prebýva v biednom tele. Nechápate, aká
sladká je útecha pri myšlienke: Zachránil som
dušu pre večnosť. Ani to chápať nemôžete, lebo
ste pohrdli Bohom, a len láska k Nemu činí nás
spôsobilými, aby sme podobným veciam poro-
zumeli. S bolesťou sa budem lúčiť so svojimi
rodičmi, s bratmi a sestrami, so všetkými, kto-
rých milujem, ale predsa pôjdem do cudzej zemi
s radosťou. I tisíckrát väčší majetok som ochot-
ný obetovať, než aby som sa vzdal radosti, že
som zachránil pre Boha dušu jedného černo-
cha. Svojich príbuzných milujem viac, než akýkoľvek
veľký majetok, a predsa poslúchnem hlas Boží
a pôjdem, kde ma Boh volá...“

Voľný s úžasom pozoroval mladého muža.
Ešte nikdy nespozoroval u neho taký odpor,
ešte nikdy od neho nepočul takých slov. Ne-
vedel, či sa má diviť jeho neohrozenosti a zvláš-
nej jeho myšlienke a prianiu, alebo sa horšiť,
že pohrdol jeho veľkomyseľným ponuknutím.
Konečne vykrikoval:

„To sú len frázy! Nič viac!“

Karol vstal: „Frázy, hovoríte? Čoskoro uvi-
díte skutky. Pôjdem za svojim povolaním, azda
to pochopíte potom. Moje utrpenie a obeti pri-
nesú i Vám, ako dúfam, obrátenie, a ku tým
mnohým dušiam, ktoré chcem zachrániť, pri-
pojí sa i Vaša.“

„Nech je tomu akokoľvek“, pohodil Voľný
po krátkej prestávke, „nikdy nedovolím, aby si
odecestoval.“

„Tedy ja...“

„O, nemusíš hovoriť. Viem, čo chceš povedať.
Pravda, môjho svolenia nepotrebuješ! Ale pa-
mätaj si, že ti to nikdy neodpustím, že si po-
hrdol mojím ponuknutím. Považujem to za
osobnú urážku.“

„Lutujem toho srdečne, ale svoj úmysel ne-
zmením!“

„Už dávno vieme, že si tvrdohlavý, a toto je
nový dôkaz.“

Voľný vstal.

„Radšej skončíme! Načo predlžovať zbytočne
rozhovor? Komu neni rady, tomu neni pomoci.
Zkrátka, chceš vyvieť hlúposť, ale ja si my-
jem ruky. Nemám na tom viny, lebo som urobil,
čo som mohol. Však keď na teba príde hlad,
nemoc, únava a keď uvidíš márnosť svojej ná-
mahy, potom budeš ľutovať, že si opustil vlast
a teplý domov. Potom si povzdychneš: „Keby
som bol poslúchol Voľného!““

Po tých slovách zmizol za dvermi, ktoré za
sebou prudko zavrel.

Karol ostal samotný. —

Vítazstvo.

Búrlivý výstup Voľného zanechal silný dojem
v jemnej duše Karolovej. Nemal vo zvyku, aby
sa púšťal do tak prudkých hádok. Bol rozčulený,
ale v povolani nezakolísal. Unavený vrhol sa na
stoličku a premýšľal o výstupe. Úprel oči na
kríž a vrúčne ďakoval Bohu, že vytrval, zvíťazil
a posil o novú silu. V tom sa rozletely dvere
a do izby vletel Ondrej ako vietor.

„Karol, čo sa ti stalo?“ zvolal; „pán Voľný je
na teba hrozne nahnevaný!“

Karol uchopil Ondreja, ktorý nepokojne po-
skakoval, za obidve ruky a vľudne sa pozrel
do nevinnej tváre.

„Ondrejko“, povedal dôverne, „my dvaja má-
me tajomstvo. Pamätáš sa na to?“ „O áno“,
odvetil chlapec pyšne. „A nikomu som to ešte
neprezradil!“ „Viem! A pretože si tak mlčan-
livý, sverím ti ešte niečo iného, niečo o veľa
dôležitejšieho. O tom budeš smieť hovoriť len
s Pánom Bohom vo svojich modlitbách.“

Ondrej naklonil zvedavo ucho. Jeho malý,
živý obličaj zväznel. Karol pokračoval: „Vieš,
kto je misionár?“

„Áno, je to muž, ktorý odchádza ďaleko do
cudziny, aby obracal divochov.“

„Dobre. Nechcel by si byť tiež takým misio-
nárom?“

Maličký stiahol tvár.

„Bolo by to pekné, ale ja by som nemal od-
vahy“, povedal. „Vtedy by som musel opustiť
otecka, mamičku a ísť bosý a s povrazom okolo
tela na púšť.“

„No, to práve nie. Ale povolanie misionára je
naozaj ťažké. Koho však Boh volá, tomu dá aj
milosti, veľké milosti... Pán Boh dal i mne mi-
losti, ja chcem tiež ísť do misií.“

Ondrej onemel. Potom sa mu zalialy oči sl-
zami.

„Ty, Karol! Ty chceš odísť? Už sa nebudem
vozíť na aute... a ty budeš ďaleko medzi ľudo-
žrútmí?“

Chvíľku rozmýšľal, ale potom odhodlane po-
vedal: „Pôjdem s tebou, aby si nebol sám. Nie
som síce silný, ale tu by mi bolo bez teba
smutno.“

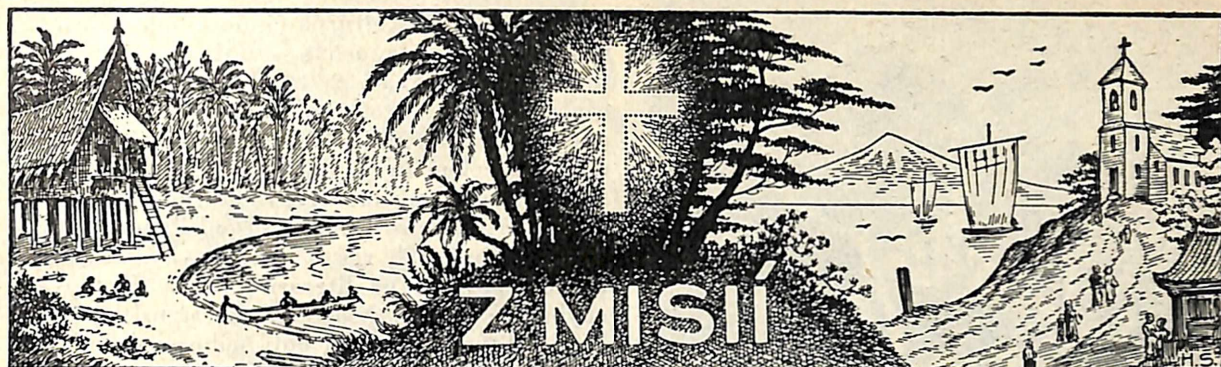
Karol objal chlapčeka, ktorý sa teraz horko
rozplakal.

„Ondrejko, ty sa musíš s tým smieriť. Pán
Boh ma volá a ja Ho musím poslúchnuť, lebo
On je naším najväčším Pánom a my Jeho ma-
jetkom!“

---

*Každý desiaty občan trpí reumatizmom. Tisíce a tisíce
ľudí nevedia, čo je to radosť zo života. Lebo láмка a
ischias so všetkými vedľajšími príznakmi, ako bolesťami
nervov a hlavy robia im život trpkým. Nestrácajte však
mysel. Tisícim trpiacim priniesly tablety TOGAL úľavu,
tisíce ľudí ďakuje Togalu za vrátenú radosť zo života.
TOGAL pomôže tiež Vám. Jediný pokus Vás presvedčí.
Možno dostať vo všetkých lekárňach.*

Misie na Filipínach.

Podľa P. J. Thaurana SVD a i. — podáva P. Ján Fajkus SVD.

Úvodom.

Tridsiaty tretí eucharistický kongres, ktorý sa vo februári 1937 v Manile tak skvele vydaril, vzbudil pozornosť celého sveta na Filipínske ostrovy, ktoré pre svoju krásu právom sa volajú „Perlou Orientu“. — „Perlou Východu“. Pre eucharistický kongres boli Filipíny preto vyvolené, lebo sú jedinou katolíckou krajinou na ďalekom Východe.

Filipíny, rozprestierajúce sa medzi 5.—21. stupňom severnej šírky a 117.—127. stupňom východnej dĺžky, tvoria dovedna asi 7000 roztrúsených väčších a menších ostrovov. Na západe hraničia s Čínskym morom, na východe s Tichým oceánom.

Krásne vrchy a úrodné nížiny rozprestierajú sa zvlášte na väčších ostrovoch, ako Luzon, Mindanao, Mindore. Medzi vrchmi nachádza sa 20 činných a 30 vyhaslých sopiek. Kraj okolo nich je pokrytý násypmi sopečných útvarov. Najvyšší vrch Mayon dosahuje výšky 2715 m.

Filipíny sú zemou piñii a paliem. Úrodná zem dáva následkom tropického sluka a hojných dažďov produkty indického sveta. Rozsiahle ryžové polia sa striedajú s veľkolepými palmovými hájmi. Polia cukrovej trstiny, tabaku a banánové plantáže odmeňujú hojne roľníkovi jeho ťažkú prácu. Lesy sú nevyčerpatelným bohatstvom. Znalec číta v nich 4000 rôznych rastlinných druhov.

Živočíšstvo je orientálno-indického rázu.

Chová sa tu domáci dobytok, v lesoch sa preháňajú jelene a opice. Poľnohospodným dobytkom je vodný byvol. Vtáctvo počíta vyše 200 druhov. Pocestný stretáva mnoho druhov hadov, neškodných i jedovatých. (Minulý rok zastrelil jeden misionár 12 metrového hada). Vody sú bohaté na ryby.

V doloch ťaží sa uhlie, ruda, meď a zlato. Do celého sveta, zvlášte do Ameriky, Japonska a Číny vyvážajú sa konope, cukor, tabak, indigo a zelvovina.

Obyvatelia.

Prímeno „Perla Orientu“ zaslúžia si Filipíny nielen pre krásu prírody, lež zvlášte ohľadom na takmer výlučne kresťanské obyvateľstvo. Veľ sú to jediné ostrovy v celej Azii, ktoré z veľkej čiastky už pred 400 rokmi našly svoje blaho v kresťanskej viere. Filipíny majú asi 14 miliónov obyvateľov. Okrem 300.000 mohamedánov a 60.000 pohanov sú všetci kresťania. Pravdaže i tu zasial zlý duch kúkoľ medzi pšenicu. Podporou slobodomurárov podarilo sa jednému suspendovanému kňazovi, menom Aglipay, odtrhnúť asi 2 milióny kresťanov od pravej viery. Nestálosť i v náboženských veciach je v povahe týchto tropických detí. Malajskí Filipinčania sú veselí, ľahkomyselní, premenliví, pritom ale dobrotiví a vľúdni.

I. Misijné dejiny.

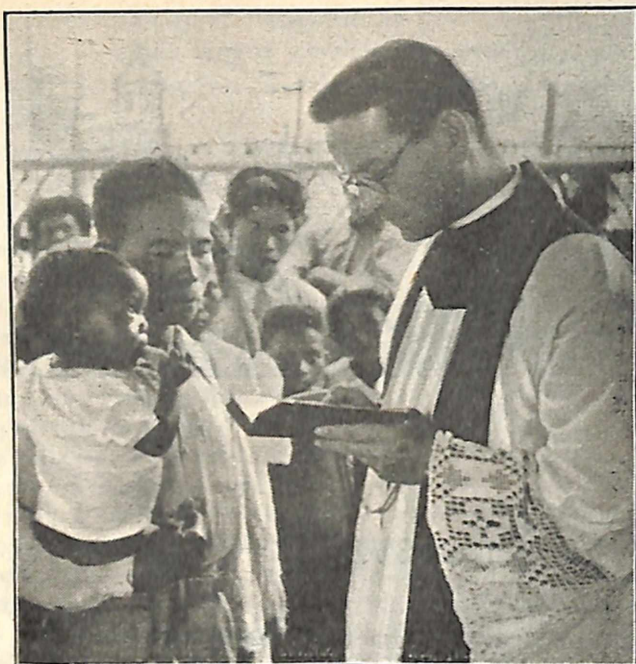
1. Pod španielskou vládou.

Filipíny objavil v roku 1521 odvážny moroplovec Magalhaes. Na Veľkú noc po svätej omši vytýčil kríž na vrchu pri Butau a vyhlásil ostrovy za majetok španielskeho kráľa. Dal im meno San Lazaro. Ale keď roku 1534 Villalobos so svojou expedíciou navštívil ostrovy, pomenoval ich menom kráľa Filipa II., ktoré meno im podnes zostalo. Skutočným majetkom Španielska staly sa Filipíny až roku 1570.

Filip II. a cisár Karol V. považovali si za najväčšiu úlohu priviesť novoobjavené zeme do lona katolíckej Cirkvi. Ich názorom bolo, že lepšie je stratiť celé lode drahého korenia, ako nechať zahnúť čo i len jednu nesmrteľnú dušu i toho najposlednejšieho otroka.

Prví misionári pristali na pobreží ostrova Luzona roku 1565 a to 5 augustiánov, medzi nimi i chýrny kosmograf P. Urdaneta. 1577 nasledovali františkáni, 1581 prví dominikáni a jezuiti. Až do roku 1924 prišlo zo Španielska na Filipíny 2900 augustiniánov, 4128 františkánov, 1534 je-

Morasa, Filipíny: P. Roos SVD krstí jedného trpaslíka.

zuitov, 2350 dominikánov. Od r. 1862 pridružili sa k starým rehoľam aj lazaristi. Tí sa začali starať i o kňazský dorast domorodcov; zo sedem kňazských seminárov je päť v ich rukách. Doteraz len Španielsko dalo Filipínam 12.000 misionárov. Vskutku rytiersky národ, ktorý nezaslúžil, aby ho boľševické živly priviedli na okraj náboženskej a kultúrnej záhuby. Ale Boh vzkriesi k novému náboženskému a kultúrnemu životu národ, ktorý toľko pre Jeho slávu vykonal a toľko šľachetnosti a obetavosti prejavil pri obrátení divokých kmeňov.

Morasa, Filipíny: Trpasličie krásavice

Náboženská a kultúrna činnosť bola založená na širokých základoch a s ďalekosiahlou perspektívou. Misionári zakladali veľké kresťanské centrá. Okolo kostolov a kláštorov stavali internáty, školy, ľudomilné ústavy. O kultúrnej činnosti po celom kraji vyprávajú nádherné cesty s mohutnými mostami, zavodňovacie podniky, ochranné veže proti nepriateľom. Pritom domorodcom ponechali reč a staré zvyky. Tagalské nárečie povýšili na literárnu reč a dopĺňovali chýbajúce výrazy, zvlášte pre kresťanské pojmy. Prvé z literárnych diel boli náboženské piesne a preklad svätého Písma.

Takto pokračovalo dielo šírenia viery a kresťanskej osvety rýchlym tempom. Už po 10 rokoch bolo založené prvé biskupstvo v Manile, ktoré r. 1595 je povýšené na arcibiskupstvo so štyrmi sufragánmi. Tým sa viera zakorenila a šírila sa ďalej s novou pružnosťou. Ťažšie sa šírilo kresťanstvo na menších ostrovoch pri všetkej námahe augustiniánov a jezuitov. Mnoho misionárov obetovalo pri rozširovaní viery svoj život. Mnohí podstúpili i mučenícku smrť.

Tiene misionárskej práce.

1. Každé ľudské dielo, keď sa aj koná na slávu Božiu, má svoje vady a slabé stránky. Pre kňaza a misionára by bolo najlepšie, keby sa nemusel starať o hmotné veci, ale bohužiaľ musí to byť. Misionár si musí zaistiť svoju existenciu a mimo toho musí nevzdelané národy hmotne povzniesť, aby mali lepšie porozumenie pre duševné veci. To zase viaže mnoho jeho energie a oslabuje pružnosť v práci pre opateru duší. Misionári na Filipínach, aby ich veľké centrá boli základom kultúry, spravovali veľké majetky, čo však malo tú veľkú nevýhodu, že šírenie viery nepokračovalo takým tempom, ako to priaznivé okolnosti vyžadovaly. A predsa práve na Filipínach dosiahli misionári takmer úplne svoj cieľ. Vymúce malé zbytky pohanov a mohamedánov sú ostrovy celkom kresťanské. Je ojedinelý zjav v celej východnej Azii.

2. Rychlé šírenie kresťanstva vyžaduje ešte podnes mnoho dodatočnej práce. To súvisí už s povrchnou povahou Filipínčanov. „Náboženský život Filipínčana: krst, sobáš, omša, procesie, pohreb sprevádza hudba.“ To sú charakteristické slová dobrého znalca pre povrchnosť náboženského života. Vyučovanie náboženstva a kázne často chýbaly. Domorodých kňazov nebolo a cudzí misionári nestačili.

Prílišná odvislosť od španielskej koruny stala sa osudnou pre celú misiu. Cieľom slobodomurárov na Filipínach bolo odtrhnúť ľud od Španielska a odstrániť vplyv katolíckej Cirkvi. Viacrát sa opakujúce povstania domorodých Tagalov boli pre Spojené štáty americké hľadanou príležitosťou obsadiť Filipíny pre svoje politické a obchodné ciele. Vypovedali Španielsku vojnu, zničili filipínske loďstvo a obsadili hlavné mesto

Vigan, Filipíny: Katolícke študentky po hre.

Manilu. Konečne v parížskom miere odkúpily Filipíny za 20 miliónov dolárov (1898).

2. Pod americkou vládou.

Každá revolúcia prináša viac lebo menej sklamaní. Keď povstalci videli, že Spoj. štáty im nedali dostatočnej slobody a bránili shabanie cirkevných majetkov, revolúcia znova zapálila súostroviu. A revolúcie bývajú drahšie než vojny; totiž ničia nerozumné národné majetok: — Straty na oboch stranách narástly na stá milióny dolárov. Spojené štáty amer. konečne uznali, že ľudskú slobodu nezlomí žiadna svetská moc a preto múdre ustúpily. Známe je, že roku 1936 Amerika sa uspokojila už len s určitou nadvládou a po ďalších desiatich rokoch majú Filipíny dostať úplnú samostatnosť.

Katolíckej Cirkvi prinášajú války a revolúcie vždy veľké straty. V každej revolúcii sa vyvinie akési protivníctvo proti Cirkvi, ktorá musí zásadne každú riadnu autoritu zastávať a preto novotiny odsudzovať.

Kňazi, ktorí príliš ostro zastávali španielsku korunu, museli Filipíny opustiť. Stratou asi 500

kňazov osirotelo niekoľko sto farností, strata, ktorá sa až po dnes ešte nevyplnila.

Aglipayanizmus a sektárstvo.

Politická revolúcia snadno sa prenáša aj na náboženské pole pod heslami národno-náboženskej jednoty. A kde by sa nenašli nespokojenci i v radoch kňazských, ktorí pod barančím rúskom uplatňujú svoje sebecké ciele? Takým nespokojencom bol na Filipínach suspendovaný kňaz Aglipay. Jemu sa podarilo roku 1902 odtrhnúť celé masy veriacich od pravej Cirkvi a postaviť sa na ich čelo ako Obis po maseinco (najvyšší biskup). Boh ale trestá odpadlíkov slepotou. Aglipayani nezostali pri púhom schizme, lež poblúdili od pravého učenia Cirkvi. „Neodvislá filipínska cirkev“ si kúpila svoju slobodu za cenu bludárstva. Znakom odpadlých cirkvičkárov je zúrivá nenávisť proti pravej Cirkvi, niekedy až do krvavého násillia, čo dokazujú i dejiny filipínskej Cirkvi. K tomu napomáhala bezohľadné pomlúvanie a osočovanie slobodomurárskej tlač.

(Pokračujeme.)

Z celého sveta, prichádzajú nám veľké poďakovacie dopisy od našich krajanov, ktorým sme zaslali k Viacnociam katolíckej knihy a časopisy v materskej reči: z Rumunska, Holandska, Argentiny, Kanady, z Novej Guiney atď. Z týchto listov vidieť, koľko radosti a šťastia prinášame týmto apoštolátom našim krajanom v ďalekej, chladnej cudzine. Veď je to často ich jediné čítanie, a k tomu milý pozdrav z otčiny. — Nech nás to povzbudí k ďalšej horlivej práci.

Kto pomôže?

Z Brazílie, Rumunska, Belgie, Paragnay nás prosia krajaní o hudobné nástroje, aby si mohli zostaviť kapelu

a pestovať hudbu, ako si to zvykli v starej vlasti. Kto daruje zachovalý hudobný nástroj (krídlovku, klarinet atď.) našim chudobným krajanom v cudzine? Urobí tým dobrý skutok, a Pán Boh Vám to istotne vynahradí.

Adresujte Spolok sv. Rafaela, Praha II., Školská 26.

Pri kataroch dýchacích ústrojov, zahlieneniu, kašli, chrápote a chrípke doporučujú lekári Puhlmannov čaj. Právý len v pôvodnom balení, k dostaniu len v lekárňach. Hlavný sklad: Lekárňa „U bieleho anjela“, Ph. Mr. Z. Wantoch, Znojmo, Obroková 13.

Osudy odvečeného chlapca.

Malý zajatec vytrhol chytro z diery slamu a smahom zväčšoval otvor. Pracoval rukama nohama, takže za chvíľu rinul sa mu pot s čela. Otvor sa pomaly rozširoval, už prešla cezeň chlapcova hlava. Opatrne sa obzeral kol do kola, či by ho hádam niekto zvonku nemohol pozorovať. Na šťastie nebolo na poli nikoho. Hneď sa dal znovu do práce. Odrhoval, rúcal kus po kuse, dokiaľ neprepchal i plecica. Zvýskol od radosti, keď sa konečne úplne pretiahol.

Ako zajac bežal vedľa múra, ktorý obkľučoval gazdovstvo jeho únoscu. Konečne našiel miesto, kde sa mohol odvážiť prejsť cez múr. Po niekoľkých bezúspešných pokusoch sa mu to podarilo.

Jozef dýchal ľahšie, keď ležal na zemi za múrom. Veľkou záľufkou obišiel dedinu a zamieril k ceste, ktorá vedie do Činanfu. Ach, ako ľahko bežal, malý šarvanec! Strach, že by ho mohli prenasledovať, dodával mu ľahkosti.

Zrazu spomalil beh. Prišlo mu na um, že sedliak sa už musí pomaly vracieť. Veď slnko bolo len polovičkou svojho kotúča nad obzorom! A keď ho tu dolapí, zle to vypáli!

Rýchlo, ako len mohol, odbočil od cesty, ďaleko do poľa, aby ho nikto nespatriť. Noc sa však rýchlo sniesla a tma hustla, takže malý utečenec sa musel vrátiť k ceste, ak nechcel v poliach poblúdiť.

Bojazlivo kráčal ďalej. Hrozivce nebezpečenstvo ho nútilo, aby sa obzeral po lepšom úkryte. Avšak široko-ďaleko nebolo nijakej hrby slamy, nijakého hustého krika alebo iného prístrešia. Predsa však našiel neďaleko od cesty aký-taký úkryt. Bola to zákopa, nie priam hlboká, ale stačila, aby sa chlapček v nej mohol skryť. Rezko zobul topánky a skočil do priekopy. Stál po členky vo vode, studenej ako ľad. Ale o to sa nestaral. Bol rád, že je skrytý. Trpezlivo čakal celú polhodinu. Tu začul stále bližšie hrkotať voz. O chvíľu prebehol popri ňom plavko so svojím pánom.

Chlapec už necítil svojich nôh. Zuby mu od zimy drkotaly. Začal utekať, aby sa zohrial. No bežal i preto, že sa veru nie málo bál takto vo tme na osamelej, hrbolatej ceste. Ó, keby ho len nechytli lupiči, ktorí sa tak často túlajú po kraji, ba neraz sa priblížia až k bránam veľkých miest a ktorí radi berú chlapcov!

V tejto svojej úzkosti začal sa onáň modliť: „Dobrý Bože, nedopuť, aby ma lupiči chytili! Svätá Maria a svätý Jozef, sprevádzajte ma a opatrujte ma! Budem vás horlivo uctievať, keď ma šťastne odprevadíte domov!“

*

Konečne zbadal malý utečenec vo svite ihráčicich sa hviezd tmavé obrisy akejsi dediny či

mesta. Nemohol to ešte rozoznať. Srdce mu bilo od radosti. Myslel, že je to jeho rodisko. Prvého človeka, ktorého stretol, zastavil s otázkou: „Je to Činanfu?“

„Nie“, znela odpoveď, „to je mestečko Hungkialon.“

Trochu sklamaný skúmal ďalej: „Ako ďaleko je do Činanfu?“

„Dobrá polhodina cesty. Chceš sa ta hádam tak neskoro sám samučký pustiť?“

Jozef sám nevedel, či chce a či nie. Bál sa veľmi lupičov. Po krátkom rozmyšľaní rozhodol sa vyhľadať si tu nejaké prístrešie a prenocovať v ňom.

Práve šiel vedľa veľkého pekného domu. Brána do dvora bola napolo otvorená. Ticho sa cez ňu prešuchol. Našiel sa na priestrannom dvore, slabo ožiarenom svetlom z niekoľkých okien. Malý ubehlík sa rýchlo obzrel po nejakom teplom lôžku. Objavil v chránenom kúte pri hlavnej budove búdu pre psa. Blížil sa k nej opatrne. Hádzal do nej najprv kameňky, aby sa presvedčil, či je v nej pes. Nič sa nehýbalo. Chlapec sa tešil svojmu jemnému lôžku, dobre ustlanému teplou slamou. Rezko vliezol do búdy, nohama najprv.

Sotvaže sa tu usalašil, videl kráčať chlapa po dvore. Vedľa chlapa poskakoval veľký pes. Neznáma postava zatvárala bránu. Tu však pes musel vyňuchať stopy mladého utečenca. Bežal po stopách, majúc nos stále pri zemi, až sa zastavil pred búdou. Jozef zvrieskol. Chcel sa zachrániť topánkami. Pes zúrivo doliehal. Muž sa medzitým rýchle priblížil.

„Pozor, poď sem!“ okríkol na psa. Hneď nato sa pýtal: „Je tu niekto?“

Jozef sa s plačom ohlásil: „Milý pane, držte pevne psa, aby som mohol vyjsť.“

„Držím ho dobre, len poď!“

Keď sa chlapec ťahal z búdy po rukách a na kolenách, muž sa nevedel zdržať smiechu. Nato sa ho s úsmevom na tvári pýtal: „Nuž a prečo si sa schoval v psej búde?“

„Chlapec sa triasol zimou a strachom. „Chcel som tu prenocovať“, odpovedal. „Som veľmi ustatý a okrem toho bojím sa ísť teraz do Činanfu.“

„Pochádzaš z Činanfu?“

„Hej.“

„Čo robíš tu v Hungkialon tak neskoro?“

Idem z . . . , ach, neviem, ako sa tá dedina volá. Je ďaleko pri Žltej rieke.“

„Bol si tam na návšteve u rodiny?“

„Nie, nie . . . , ale bojím sa to povedať. Sľúbte mi, že ma ta znovu neodošlete!“

„Dieťa moje, nemusíš sa báť. Ja som šenfu (kňaz), ktorý každému má len dobre činiť.“

Ó, keď ste vy kňazom, nemusím sa báť. Iste ma ochránite.“

„Pravdaže ťa ochránim, až ti hrozí nebezpečenstvo. — Pozor, ticho! marš do búdy! — Pod dnu, dieťa, však zmrzneš, tak sa trasieš.“

„Hej, zima mnou drví.“

„Ako sa voláš?“

„Jozef Lao-zung.“

„Jozef?! Teda si pokrstený? Si mi dvojnásobne vítaný.“

*

„Teda, Jožko, rozprávaj, čo si robil pri Žltej rieke“, začal misionár, keď si chlapec pri svetle lampy v chudobnej skoro kláštorskej izbe popíjal teplý čaj. Chlapec verne porozprával, ako ho únosca detí odvliekol počas lampovej slávnosti a vzal ho so sebou až k Žltej rieke. Dnes mu šťastne ušiel. Sv. Jozef, ktorého vzýval o pomoc, mu pomohol a ho ochránil.

„Veľmi múdro si urobil, synku môj, že si sa obrátil na svojho nebeského patróna. On je ochrancom svojich sverencov, on pomôže v každej núdzi. — A teraz buď spokojný! Zajtra ráno pošlem posla k tvojim rodičom, že si môžu prísť pre teba.“

Malý Čiňan padol od radosti na kolená a poklonil sa pred pátrom až k zemi, aby sa za toľkú láskavosť poďakoval.

„A vieš, kde si vlastne?“ opýtal sa ho ešte páter. Jozef bystro odvetil: „V tvojom dome, šenfu.“

Misionár povedal, usmievajúc sa: „Si v seminári. Tu sa vychovávajú kňazi. Ráno sa môžeš obzrieť po dome. Teraz však zavediem ťa do

Najdp. biskup Montaigne udelil katol. študentom pekingskej univerzity sväté birmovanie. Vedľa biskupa je rektor univ., dr. P. Rud. Rahmann SVD.

spálne, kde spia najmladší chovanci. Tam môžeš spať, sú tam voľné posteľe.“

Malý Lao zung bol prekvapený, keď vstúpil do europsky zariadenej spálne s mnohými železnými na bielo lakovanými posteľami, v ktorých sladko spali 14—16roční chlapci.

Jozef nemohol zaspať. Rozrušila ho radosť, že zajtra bude u svojich rodičov, medzi svojimi súrodencami. Hlavou mu letely nové a nové myšlienky.

„Môžem sa aj ja stať kňazom?“ vynorila sa mu akosi táto otázka. Prvýkrát v živote si ju uvedomil. „Prijmeme dobrý Pán Boh takého naničhodníka? — Spravil by som tým radosť svätému Jozefovi? — A čo by rodičia na to?“

Keď sa ráno náš malý Čiňan prebudil a otvoril oči, videl, ako sa mu usmieva tucet rezkých a veselých mladých tvárí. Mladíci totiž obkolesili posteľ a pokúšali sa všemožne zobudiť malého sedmnispáča.

Všetci boli čiernovlasí. Všetko žltó-hnedé tváre, tupé nosy a šikmé oči. Hneď ho zasypali najrozmanitejšími otázkami.

„Ako si sem prišiel? — Ako sa voláš? — Chceš ostať u nás, chceš sa stať kňazom?“

Na poslednú otázku chlapec nevedel odpovedať, ani nemohol ešte vedieť, veď mal iba 9 rokov. Rezko si obliekol šaty, ktoré mu jeden chovavec z pravej bratskej lásky včistil. Umyl sa rýchlo a ponáhlal sa so seminaristami do kaplnky. Pomodlil sa s nimi rannú modlitbu a ostal na svätej omši. Potom boly raňajky: prosová polievka s chlebom. Pravdaže

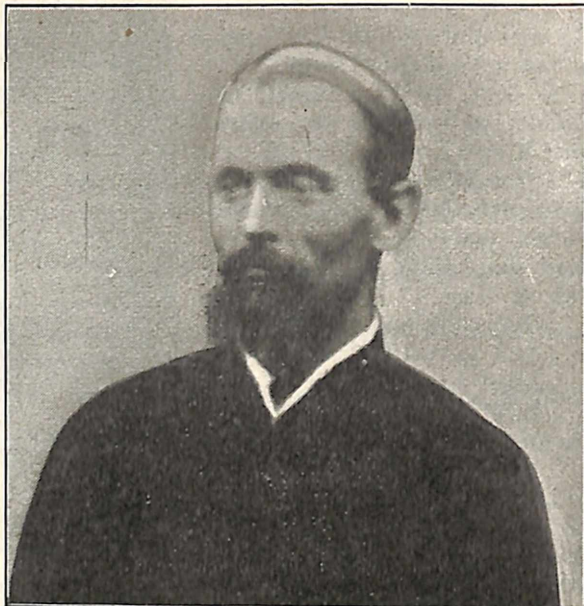

Tsingtau, Santung, Čína: „Zase nový kostolíček“ (P. Regensburger SVD).

P. Karol Weber SVD, ap. vikár nového vikariátu Ičovfu, Čína.

P. Jeronym Haberstroh SVD, ap. prefekt novej prefektúry Sining, Čína.

malý hosť objavil sa i v študovni. Páter magister sa milo usmieval, keď videl malého šarvanca sedieť vedľa odrastenejších chovancov. S úľubou hľadel, ako sa chlapec po všetkom dôkladne obzerá. Nemálo tešil sa z vtipných odpovedí na niektoré otázky, ktoré mu predložil.

Prirodzene obed chutil, skoro lepšie ako doma. A ako veselo behal po širokom hríšti! To bolo smiechu, keď Jozef rozprával chovancom, že si hľadal nočný útulok v Pozorovej búde a že ho tento vyzradil.

Z niekoľkých okien druhého poschodia bol výhľad i do veľkej záhrady a do krásnych tónistých sadov, kde sa bavili bohoslovci z veľkého seminára, alebo sa prechádzali pohrúžení do rozjímania a modlitby.

„Ako je tu krásne!“ vyslovil sa Jozef, keď to všetko videl.

„Ostaň teda tu!“ ohlásili sa mnohí. Jeden starší vážne dodal: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo.“

(Pokračujeme.)

Gandhi a moderná India.

Hoci je Mahatma Gandhi skôr jednoduchým a najbiednejšie oblečeným Indom, predsa je bez pochyby najslávnejšou, najväznejšou a najmocnejšou historickou osobnosťou súčasnej Indie. (Gandhi býva vo Wharde pri Nagpure.)

Jeho meno sa ozýva celou Indiou. Miliony a miliony Indov všetkých kást, všetkých bariev, jazykov a náboženstiev ho s úctou a nadšením vyslovujú od nebatyčných hrebeňov Himalaje až po mys Komorinský. Všade možno vidieť Gandhiho podobizne ovenčené voňavými kvetinami, vo výkladoch i v súkromných domoch.

Šťastlivý človek, ktorému bolo dopriate hodiť sa k jeho bosým nohám, počul len slovíčko z jeho bezzubých úst, cítiť sa hladkaným jeho poloprižmúreným pohľadom, vidieť na scorkujúcej sa už postave jeho veľké, nie priam pekne uskieranie, zošľachtené ťahami sympatie a životnej radosti! M. Gandhi stal sa modlou Indie!

Pod magickým vplyvom Gandhiho začína

India, ochromená fanatizmom, reagovať a sa brániť pred cudzími votrelcami. „India“, hlása Gandhi, „je sebestačná. Hinduistická filozofia, hinduistické náboženstvo nám stačia. Sociálny život Indie nestojí na nižšej úrovni než u iných národov. India sa vládze sama spravovať a chrániť produkty všetkých druhov, dovážané z cudziny na indický trh, možno i doma dostať. Somknime teda svoje šíky a snažme sa napredovať bez cudzincov.“

Gandhiho bolí, že všetci Indovia nie sú ešte ochotní kráčať ruka v ruku. 70.000.000 Indov je „nedotknuteľných“ (pariovia, najnižšia spoločenská trieda, ktorej dotyk znečisťuje, preto nedotknuteľní). Táto masa pariov by sa mohla spojiť s cudzincami a tým prekaziť všetky plány dokonalej a účinnej jeduoty. „Preto“, hovorí Gandhi, musia všetci Indovia pracovať na smierení nižších kást (tried), odstrániť „nedotknuteľnosť“, uznať nižším kástám všetky práva a vý-

sady, ktorým sa tešia vyššie kasty, a iba vtedy možno účinne odporovať cudziemu votreniu.“

*

Roku 1932 sa vydal Gandhi na pochod Indiou a podarilo sa mu dosiahnuť značných politických práv pre pariov. Anglický parlament sa rozhodol povoliť Indii novú demokratickú ústavu. Bola vyslaná do Indie zvláštna komisia, aby určila počet tých, ktorí mali hlasovacie právo, a tiež počet krajinských a celoštátnych zástupcov. Pri všeobecných voľbách by nemohli pariovia dúfať v úspech, pretože žiaden „dotknuteľný“ by nevolil na „nedotknuteľného“. Demokratický systém by bol teda ešte zhubnejší než starý režim. Gandhi sa vyhráždal Indii, že začne „hladovať“, keď nepovolia pariom príslušný počet zástupcov, aký im prináleží podľa počtu obyvateľstva. Gandhi hladoval! Po 17 dňoch hladovania India „dotknuteľná“ ustúpila, aby zachránila život svojho veľikáša (Mahatma): pariovia obdržali päťtinu poslancov kresiel pre svoju kastu. Táto smluva bola schválená anglickým parlamentom. Opravdu veľké víťazstvo, aby si získali 70 miliónov pariov.

Už im nie je zapotreby prestúpiť ku kresťanstvu, aby dosiahli nejaké politické ústupky.

*

Avšak tento prvý úspech neoslobodzuje pariov v každom ohľade. Nábožensky a socialne zostali pariami i naďalej. Ich dotyk ešte vždy znečisťuje. Ješ, piť, ženiť sa alebo sadnúť si k pariovi sú priestupky, na ktoré sa odpovedá ešte exkomunikáciou (vylúčením zo spoločnosti). M. Amberkar, veľký vodca pariov vstúpil jedného dňa do pagody. Tým bola celá svätyňa natoľko zneuctená, že sa musela podrobiť veľkému

India: Misijná sestra pri zomierajúcej stareнке.

umývaniu, od základov až po štit, zvonku i zvnútra s dôležitým exorcizmom zo sanskritu!...

Gandhi sa vydal po druhé na pochod, aby zničil úplne „nedotknuteľnosť“. Teraz volil inú zbraň než pôst. V novembri roku 1933 opúšťa svoj „ashram“ a uteká s niekoľkými privržencami z Wardhy (stredná provincia, diecéza Nagpur) a počas štyroch mesiacov prebehá veľkú časť strednej a južnej Indie. Všade hlásal obnovený hinduizmus vznešeným i nízkym kastám, zbieral peniaze na podporu pre socialné a náboženské povznesenie nižších kást.

*

K pariom vrazil: „Vaším predkom bolo povedané: vy ste ľudia bez viery a mravouky. Ja však vám hovorím: ráno keď vstávate, modlite sa k Bohu a nikdy nezanedbávajte túto povinnosť. Nepožívajete hovädzieho mäsa, alebo zdochliny. Nehrajte hazardné hry. Buďte čistotní. Posielajte svoje deti do školy. Sami navštevujte večerné školy, aby ste sa naučili čítať.“

Parobri z Floresa: Priateľsky nevyzierame ale zato sme hodní vašej modlitby a hmotnej pomoci.

A hindom vyšších kást: „Vaším predkom bolo povedané: vy ste bytosti vyššie; pariovia zasluhujú, aby sa ešte horšie s nimi zachádzalo. Ja však vám hovorím: napravte bezprávia popáchané voči pariom. Odstráňte „nedotknuteľnosť“, ináč hinduizmus zahynie.“

A kniežatám vrazil: „Vaším predkom bolo povedané: zachovajte zákon kastovníctva. Udržujte nižšie kasty na mieste, ktoré im určilo náboženstvo. Ja však hovorím: India je jediná zem, v ktorej náboženstvo uzákonilo toto bezhraničné bezprávie „nedotknuteľnosti“. Napravte túto krivdu! Presvedčte sa, že Harijani (nedotknuteľní) sú práve takí ľudia ako vy. Idea dedičnej urodzenosti a poddanstva sa proti hinduizmu. Odstráňte tento blud, lebo inak hinduizmus sa rozpadne.“

Ateistom povedal: „Nemýľte sa, náboženstvo nie je bez významu, bez náboženstva nemožno žiť. Všetky náboženstvá sú dobré. Dobré je zachovať si náboženstvo rodičov a ktoré sa uplatňuje v našom okolí.“

O nežistosti a úprimnosti Gandhiho svedčia i udalosti z týchto ciest: navštevoval chatrče pariov, prijímal ich, ba dokonca neštítal sa prijať i stravu z ich rúk, a pri príležitosti chopil sa i metly a zametal ulice atď. . . .

*

Niet divu, že Gandhi na týchto progagačných cestách proti „nedotknuteľnosti“ dosiahol značných osobných úspechov. Vyše miliona Indov videlo a počulo tohoto veľkého muža. Mnohí Indovia z vyšších kást si osvojili jeho nové idee. Veľký počet verejných studní,

škôl a pagód doteraz rezervovaných iba pre vyššie kasty, stal sa prístupný všetkým kastám bez rozdielu. Asi štyri milióny Kčs. bolo sosbierané na urýchlenie zameškanej výchovy „nedotknuteľných“ (pariov). Maharadža z Travankora, Gandhiho privrženec, otvoril vo svojej krajine brány 10.000 pagód pre „dotknuteľných“ i „nedotknuteľných“ bez rozdielu.

*

Je Gandhi nepriateľom kresťanstva? Áno, pretože Kristus nie je pred ním viacej než prorok z pomedzi mnoho iných prorokov; pretože vyhlasuje, že hinduizmus mu dáva úplné uspokojenie, že hinduizmus Indom dostačuje; a že misionári sa nadarmo unúvajú, keď sa ho snažia obrátiť.

Pariovia v časoch svojho utrpenia a uponožovania boli viacej naklonení počúvať misionárov a obrátiť sa ku kresťanstvu; teraz v svojej nádeji na úplnú neodvislosť zabúdajú troška na posledný cieľ.

Kresťania však majú dost príčiny tešiť sa z rastúceho pokroku osamostatnenia nižších kást Indie. Či tento pokrok netreba ďakovať v základe vplyvu kresťanstva? Hinduistické mozgy, ochromené falošnými zásadami fatalizmu a sťahovanie duší (metempsychoza) začínajú sa pod prenikajúcim vplyvom rozširujúceho sa evanjelia vyprosťovať a stravovať, chápať niektoré kresťanské pravdy. Pochod k svetlu sa započal a — pomaly, lebo rýchle, to vie iba Boh! — nezastaví sa až po úplnom obrátení tohoto nesčíselného národa ku Kristovi.

Z franc. Fr. Št. Zl.

Kto horí za misie? — Hlásťe sa!

Kto chce byť Kristovým apoštolom?

Kto chce venovať sily, život, lásku najkrajšiemu dielu, najsvätejšej úlohe?

Kto chce svoje meno zapísať zlatými písmenami v knihe života, v Božskom Srdeci Spasiteľa, v srdciach mnohých ľudí, ktorí sú dnes ešte nešťastnými pohanmi, ale kedysi budú vyvolenými svätými?

Kto chce milovať Boha celým srdcom a plniť všetkými silami poslednú vôľu svojho Spasiteľa?

Rodič, ktorý to chce, nemôže pravda už sám sa stať misionárom, ale svoju krv, svoje dieťa, to môže obetovať Bohu a misiám.

Syn, mladý, čulý, zdravý, nadaný žiačik, ten môže, áno, ten môže povedať rodičom, svetu „s Bohom!“ a Kristovi: „Tu som, Pane! Idem za Tebou ai na kraj sveta.“

Už je čas, aby sa misijným povolaním pozhnaní chlapci priblížili v najbližšom z našich misijných domov, či v Nitre, či v Štavníku, či vo Vidinej, p. Lučenc. Nech pošlú posledné školské vysvedčenie, krstný list, odporúčanie od veľadôst. pána farára. Môžu prísť aj osobne, ba na prijímaciu skúšku aj musia prísť.

Keďže je výchova misionára-kňaza spojená s veľkými výdavkami a prospeje najviac jemu samému a jeho rodičom, je slušné, aby jej trovy a farchy neznášala misijná pokladňa, ktorá je predsá majetkom biednych pohanov. lež v prvom rade rodičia vyvoleného. Žiada sa od 1000 do 3000 Kčs ročite, podľa postavenia rodičov a súcsti chlapca. Po štyroch rokoch môže sa dať ešte väčšia sľava.

Slovenskí chlapci, prihláste sa!

Do Nitry prijímame takých, ktorí složia skúšku hneď do II. alebo vyššej triedy gymnaziálnej. Do Štavníka chlapcov z ľudovej školy vo veku 12. 13 rokov. Do Vidinej 14, 15-ročných, ktorí majú lepšie nadanie, aby mohli urobiť 2 triedy za jeden rok.

Na výchovu kňaza misionára obetovali: Rodina Lihotanová, Lučenec, SKM Vidiná, dievky 40 Kčs. SKM Lučenec, dievky 20 Kčs. Pre misie: Spolok s. ätého rúženca, Vidiná 33 Kčs. Všetkým srdečné Pán Boh zaplat!

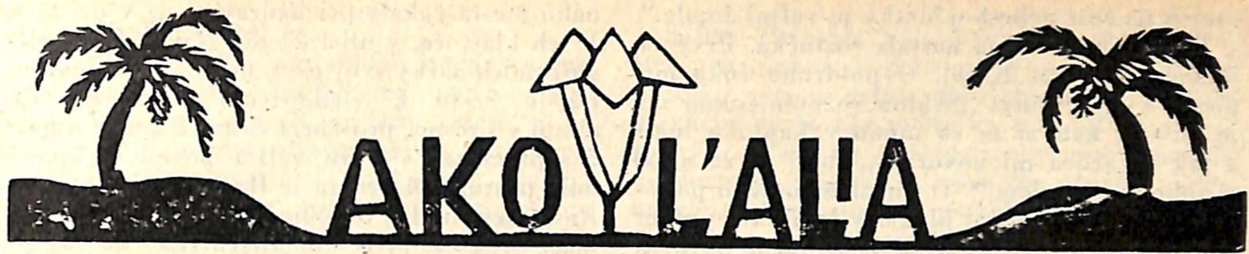
Je ešte chladno, ale vôňa skromnej fialky sa už rozširuje. Áno, tým je vzácnejšia, čím menej je iných kvietkov, ktoré by okrášľo.aly prírodu.

Duše skromné, zriedkavé fialky tohoto skazeného sveta! Hľa, Spasiteľ vás dnes volá do svojej vinice rozširovať ľubeznú vôňu ctnostného života. Vôkol mráz nevery pripravuje vám večnú záhubu. Volá vás Jeho preláskavé Srdce, aby ste zachránili, čo sa zachrániť dá.

Ústav „Sancta Maria“ v Prešove na Slovensku je tiež jednou záhradkou nebeského Záhradníka. Zaoberá sa výchovou a výučbou mládeže, aké široké pole účinkovania najdu tam duše, ako rehoľné učiteľky na apoštolskú prácu a na sebaop. äcovanie . . . Nehojte sa, nebuďte vám chýbať ani ochrana svätého Jozefa, veľkého majstra duchovného života, svätého Ignáca a iných svätých!

Silné povolanie a dobré zdravie sú hlavnými podmienkami prijatia.

Životopis sestry Patrokly Burgesovej SSpS. (Šteyl) — Podáva sestra Perboyra Neuž SSpS.

Poznamenania hodné je i nasledujúce: Viac novičiek sa dohodlo medzi sebou, že budú jedna druhú upozorňovať na svoje chyby. S oduševnením sa pripojila i sestra Patrokla k tomu návrhu a snažne prosila jednu spolusestru, aby ju verne napomínala pre jej chyby. Táto i pri všemožnej snahe nemohla jej nič vyčítať. Po dlhom pozorovaní konečne zbadala u nej nepatrnú zvláštnosť. Sestra Patrokla totiž častejšie používala vo svojej reči slovičko „opravdu“. Na to ju upozornila. Sestra Patrokla jej za to srdečne ďakovala a prosila, aby ju pri opätovnom používaní onoho slovička zase upozornila, aby mohla tomu odvyknúť.

Hoci bola hlboko sobraná a všetko svetské zdalo sa jej bezcenné, predsa nezanedbávala svoje vonkajšie povinnosti a práce, ani ich nepodceňovala. Ba, boly jej vzácne ako príležitosti k sebazapieraniam. Vedela prečkať všetky skutky modlitbou a učiť ich užitočným prostriedkom spojenia sa s Bohom.

Dlhší čas bola pomocníčkou v záhrade. Tu pestovala kvety pre Ježiša a Jeho svätú Matku. Keď siala semená, modlila sa, aby Pán Boh tiež toľko duší prebudil zo sna hriechu, koľko bylínok vyrastie zo zasiatych semien. Pri polievaní kvetov žiadala si, aby každý lístok mohla ponoriť do predrahej krvi Pána Ježiša a potom ho obetovať za úbohých hriešnikov. Všeobecne známa bola jej zbožnosť pri štvrt hodinovej modlitbe, odbavujúcej sa v Spoločnosti. Vyrátala, že to trvá asi 2 minúty a preto podotkla: „Cez hodinu 58 minút svedomitej práce a 2 minúty celkom pre Poha.“

18. mája 1913 skončila svoj noviciát složením svätých sľubov: chudoby, čistoty a poslušnosti. Teraz už celkom prináležala svojmu Pohnu a Spoločnosti. Veľké bolo jej šťastie. Jej bývalé spolukandidátky boly hneď pri pripustení k profesii určené do rozličných misií, iba ona nie. Ale to ju nezronilo. „Složením svätých sľubov som sa stala nevestou Ježiša Krista“, hovorila, „čo mám ešte žiadať? Predstavení môžu nado mnou rozhodovať ako chcú.“ Ale netrvalo dlho a mohla tiež začať svoje účinkovanie v cudzine.

4. Preložená.

15. júna dostala mladá profeska misijné určenie. Za pracovné pole jej bola určená Argentína, z ohľadu na jej slabé zdravie. So

všetkým súhlasila; žiadosť predstavených bola pre ňu vôľou Božou. Jednej spolukandidátke, určenej na Novú Quineu, povedala: „Vy máte šťastie ísť k pohanom, ja sa však tiež teším, že môžem pracovať v zemi, kde je Pán Boh už viac poznaný a oslavovaný.“ Keď jej oznámili určenie do misie, povedala svoje obvyklé: „Ecce Ancilla Domini“ a radostný „Magnificat.“ Píšuc svojej tetke Anselme (už spomenutej benedikťinke) o svojom určení, podotýka: „Stojac pred tak vznešenou úlohou, ešte viac pociťujem svoju slabosť a biedu. Ale práve to mi dodáva odvahy, pretože Pán Boh volá to, čo je slabé, aby Jeho nekonečná moc a dobrota bola vo všetkom zvelebovaná; veď On môže pomôcť vždy a tiež pomôcť chce. Predtým som vše myslala, že sa musím dostať do pohanskej zeme, do Číny lebo Afriky, teraz však sa modlím, aby sa splnila nado mnou vôľa Božia. Takto máme všetko, sme vždy šťastní a iste dosiahneme jediný cieľ, Boha, večnú bláženosť.“

V nedeľu 29. júna, na sviatok sv. Petra a Pavla bola rozlúčka s novými misionárkami v materskom dome v Steyli. Po obede dostala sestra Patrokla s 31 spolovníčkami z rúk generálneho superiora Spoločnosti SVD., vd. P. Mikuláša Bluma, znovu svoj profesný kríž, ale už ako misijný kríž s novým požehnaním a významom.

Po cirkevnej slávnosti odbavovala sa domáca slávnosť v ozdobenej sieni. Básne, spev a hudba rozveseľovali nielen srdcia lúčiach sa sestier, ale aj ich príbuzných. Sestra Patrokla videla tuná svojho otca, matku a troch svojich súrodencov. Ostatní boli už v týždni rozlúčiť sa s ňou. Teraz stála pred najväčšou obetou: rozlúčiť sa s milovanými rodičmi. — Keď sa odbavuje táto „úradná“ rozlúčka, nielo ešte vlastne ešte ani stopy po bolesti. Vznesené kostolné a domáce slávnosti tisnú do úzadia oprávnené city rodičov a detí. Tak to skúsila i sestra Patrokla. Natešená sedela so svojimi rodičmi a súrodencami v živom hovore, požívajúc s detinskou radosťou, čo jej Božia dobrota a láska predstavených i spolusestier dopriala vtento deň. Na koniec slávnosti zaspieval sbor pieseň: „Mám obraz v srdci uložený...“ Cez spev mi náhodou utkvel zrak na sestre Patrokle. „Jak neopísateľne vrúcny výraz lásky sa ukázal na jej tvári!“ rozprávala neskôr jedna jej spolusestra. „Zdalo sa mi, že tá krásna

pieseň na česť nebeskej Matky ju veľmi dojala.“

Pondelok, 30. júna nastala rozlúčka. Prvý sa odobral jej brat Karol. O poldruha roka mu písala z Argentíny: „Svätou rozpomienkou mi je chvíľa, keď si sa so mnou v kaplnke lúčil a tak zo srdca mi hovoril: „Modli sa za mňa, ja toho potrebujem.““ O lúčení s rodičmi podotýka: „Otecko hlasite plakal v kaplnke; potom ma požehnali otec i matka a, nemôžuc hovoriť, ukázali k nebu, ako by boli chceli povedať: „Tam sa opäť uvidíme.““

S. Patrokla zostala navonok spokojnou a pevnou; avšak niet pochyby, že jej nežné detinské srdce živo pocítilo všetok tento žiaľ. Po odchode rodičov spiechala k bohostánku a tam pred Spasiteľom otvorila svoju dušu a — bolo jej ľahšie.

5. augusta opustila so sestrou Floribertou, Renildou a Gelaziou milovaný materský dom. Po prijatí cirkevného požehnanja na cestu odporúčaly sa pod ochranu nebeskej Matky hymnou: Ave maris stella. Potom si kľakly pred hlavný oltár, kde toľko hodín kláštorného života boly strávil, a každá poslala svoju poslednú modlitbičku k Spasiteľovi, v bohostánku prebývajúcemu: „Pre Teba, ó nekonečne veľký a predsa z lásky skrytý Bože, je všetko. Prijmi mňa, rodičov a súrodencov, prijmi všetkých milých v domovine, prijmi všetko, všetko. Iba to nedopušť, abyh ja, alebo niektorá z duší, ktoré si so mnou tak úzko spojil, alebo duše, ktoré mi chceš v misiách sveriť, boly zatratené. Tak budem bohatá v Tvojej láske a nič viac si nebudem žiadať.“

Naše štyri misionárky cestovali z Venlo do Amsterdamu, kde 6. augusta vysadly na parník „Hollandia“. Sestra Patrokla po vstupe do kabíny nemohla sa už síz zdržať. Uľavila svojmu srdcu, lež potom zostala už stále veselou. Nakoľko bolo možno, snažila sa v duševnom živote a v náboženských cvičeniach pokračovať. Pri vstupe do svojej kabíny kľakla si každým razom, klaňajúc sa tam prítomnému Pánu Bohu. K spolecestujúcim bola vlúdna a skromná. Zvláštny záujem mala o deti. Keď sa stretla s niektorými, bolo jej potešením robiť im malé radosti a rozprávať s nimi o Pánu Bohu.

Sestry sa najradšej zdržovali na palube v osamelom kútiku, kde sa modlily, študovaly a obdivovali krásny Boží svet. Dľa výpovede kapitánovej mala „Hollandia“ vtedy cestu tak pokojnú a príjemnú ako nikdy predtým; ani búrka, ani hmľa nezmenšovala lesk takmer stále svietiaceho zlatistého slnka. Sestra Patrokla sa kochala v penivých vlnách nesmierneho mora, ktoré tak zjavne poukazovalo na nekonečnosť a veľkosť Božiu.

V sobotu, 30. augusta, včas ráno, vplávala „Hollandia“ do prístavu v Buenos-Aires, dočasného to cieľa štyroch sestier. Sv. Roza z Limy, patrónka Južnej Ameriky, priviedla ich na svoj sviatok do novej vlasti. Verné spolusestry z hlav-

ného mesta čakaly prichádzajúce už v prístave. V ich kláštore, v ulici 24 die Noviembre, našly naše misionárky svoj prvý domov v Argentíne. Ďalšiu cestu k vtedajšiemu provinciálnemu domu v Crespo, provincia Entre Ríos, nastúpily 5. septembra. — Pre veľkú povodeň, ktorou boly postihnuté provincie Buenos Aires a Entre Ríos, meškal vlak 5 hodín. Za riadneho jachania maly prísť sestry o 6 hodinách ráno do Crespo a preto chcely ostať lačné, aby po príchode mohly ešte ísť ku svätému prijímaniu. No, keď sa čas míňal a cieľ cesty bol stále ďaleko pred nimi, myslely, že sa budú musieť zriecť svätého prijímania. I chcely sa jedlom trochu posilniť, ale sestra Patrokla riekla, že sa cíti dosť silnou, že môže ešte čakať. Tak ostaly všetky sestry lačné do štvrt na 12, keď prišly do provinciálneho domu. Lež žiaľ, kňaz práve odišiel z domu a tak nemohly dostať sväté prijímanie.

V Crespo očakávalo sestry veselé uvítanie. „Srdečným Magnifikatom vzdávaly sme Pánu Bohu vďaky v milej kaplnke za šťastnú cestu. V jedálni pozdravily nás spolusestry básňami a spevom.“ Takto písala sestra Patrokla svojim rodičom.

Rýchlo sa vžila do nových pomerov, ako to dosvedčuje zmienka v spomenutom už liste. „Ja som tu už celkom zvykla. Mám milé spolusestry a v našej ctil. sestre provinciálnej predstavenej Sr. Salvatore našla som dobrú, starostlivú matku. Predovšetkým sa teším tomu, že môžem bývať opäť so sviatostným Spasiteľom a Ženíchom pod jednou strechou.“ — Sestra Floriberta poznamenáva: „Toto šťastie a táto radosť boly jej podielom do smrti. V Argentíne som nezbadala u nej tiesne po domove, hoci viem, že jej odchod z domova ťažko padol. Keď však premohla túto bolesť, ostala vždy spokojnou a veselou, nech prišlo hocičo.“

Prvou jej úlohou v Argentíne bolo: naučiť sa španielsky. Už v materskom dome sa učila niekoľko rokov španielsky, ale chýbala jej zbehllosť v reči. Pevnou vôľou sa dala do toho: chytró a dobre sa naučiť rozprávať. Ťažkosti ju neodstrašily; neúnavne hľadela sa dokonalíť v reči, aby čím skôr mohla vyplniť úlohy misijnej sestry.

Už v prvých mesiacoch prejavovala skutkami svoju misijnú horlivosť. Často musela sprevádzať s jednou alebo dvoma sestrami chovanky z kolegia. Videla pritom vonku chudobné, zanedbané deti sem a tam behať, alebo nevedomé staré ženy sedieť pred svojimi biednymi chatrčami. Prostými slovami ich poučovala o pravdách nášho svätého náboženstva. „Pre všetkých všetkým sa stať“ bolo jej snahou. Čoskoro mohla priamo a úplne pracovať na spásu duší.

18. februára r. 1914 odcestovala na rozkaz predstavených do Mar del Plata. Božia prozreteľnosť jej určila misijné pole v kolegiu San Vincente de Paul.

5. Úplne vykvitnutá.

Mar del Plata leží v provincii Buenos Aires, skoro na brehu Atlantického oceánu. Pre krásnu polohu a zdravé povetrie zvolili si ho boháči, zvlášť z hlavného mesta, za svoje letovisko. Skvostné paláce a krásne vily svedčia o bohatstve a vkuse týchto hostov, pričom však na druhej strane biedne chatrče dokazujú, že ako inde, i tu zastala chudoba svoje miesto. Preto kresťanská charita horlivo pracuje i tu a chce zahľadiť hlbokú priepasť medzi boháčmi a chudásmi.

I Služobnice Ducha svätého sa zúčastňujú na tomto diele. V Ovenide Independencia y Falucho spravujú Escuela Faller de san Vincente, ústav, ktorý bol založený dobročinnými manželmi a r. 1909 prevzatý steylskými misijnými sestrami. Ústav má ľudovú školu, školu pre domáce náuky a opatrovňu pre deti zo stredných a chudobnejších vrstiev, k tomu tiež internát, kde sa dostáva výchovy a vzdelania dievčatám zámožnejších vidieckych rodín.

Pošta bubnom.

Kto vie, či sa nedožijeme ešte v našich časoch, že bubon sa stane tiež nástrojom slova božieho v Centrálnej Afrike.

V každom prípade sú zvesti, ktoré nám podáva msgr. Rogan, apoštol. prefekt z Mill-Hiller misie v britskom Kamerume, veľmi zaujímavé. Bubon je tu dôležitým sprostredkujúcim nástrojom.

Bol práve večer pred Popolnou stredou. Všade ticho. Človek by myslel, že celá Afrika spí. Však nie. Počul som kroky bosého domorodca. Bol to katechista. „Čo je James, snáď treba niekoho zaopatrit?“ „Nie“, odpovie, „avšak zajtra je Popolná streda, a keďže ste práve tu, rozmýšľam, ako by sme sa mohli najlepšie sísť zajtra ráno k popolcu. Mimo toho som počul, že pôjdete koncom pôstu znovu cez tieto končiny, chcel by som sa preto dohovoriť s ostatnými veriacimi, ktorí sú na viac dní vzdialení od hlavnej stanice, aby sa mohli sísť a tu sláviť Veľký týždeň.“

„Dobre, avšak ako sa chceš dorozumeť s ostatnými, keďže je už večer a ja chcem slúžiť svätú omšu zavčas rána, aby som bol na najbližšej stanici, kým tak nepripeká.“

A ako zistíš, kto z veriacich má posvätené palmy, ktoré by sa musely sem doniesť, aby sme ich mohli spáliť na popol?“

„Ach, to neni predsa žiadna ťažkosť, keď len isto vieme, že zajtra ráno ešte pred odchodom posväťte popol. Ručím vám, že budeme mať dosť posvätených ratolestí. Všetko spravím pomocou bubna. Zavolám a budem čakať, dokiaľ nedostanem spojenie. Keď už stojím v spojení so susednou stanicou, ohlásim, že majú všetci zajtra ku svätej omši doniesť posvätené palmové ratolesti.“

Sestra Patrokla bola pridelená do školy a tiež penzionátu. V penzionáte mala dozor nad určitým počtom detí a mladých dievčat, v škole zas účinkovala ako učiteľka pri deťoch 6—7-ročných. Hoci sa dovtedy málo zamestnávala vyučovaním, rýchlo sa vžila do situácie a dokázala sa byť vzornou učiteľkou. Veľmi dobre vedela s malými zachádzať a budiť u nich záujem pri vyučovaní. Hoci bola väčšinou zamestnaná v triede alebo v penzionáte, nezanebdala svedomite sa pripraviť na hodiny. Usilovnosťou a stálym cvičením v španielčine dosiahla plynnoti v reči a metodike vyučovania. Raz bol u nej inšpektor na inšpekciu, keď mala dejepis. Pri tejto príležitosti sa jej pýtal: „Jak dlho ste už tuná?“ — „Dva roky.“ Nato podal jej inšpektor ruku so slovami: „To vám musím blahoželať, že v tak krátkom čase ste sa tak výtečne oboznámili s našimi argentinskými dejinami.“ Tiež metodu jej vyučovania pochválil.

(Pokračujeme.)

Ráno ma sohnala zvedavosť niečo včiasšie s poste. Stá a stá ohnivých jazykov bolo v polybe v údolí okolo stanice. Všetko veriaci s horiacimi fackami.

Ako sa tak hrnuli do kostola, zastal som pri vchode, aby som mohol lepšie sledovať celý pochod. Skutočne väčšina niesla aj posvätené palmy. Pýtam sa jednej ženičky, ktorá sa kyvkala za ostatnými: „Maria, ako to príde, že nesieš vlnajšiu ratolesť so sebou?“ „A či nám to večera katechista neoznámil?“ odpovedala celkom bezstarostne.

Pred odchodom mal som zažiť ešte jeden pokus o spoľahlivosť tohto bubnového radia.

Môj kuchár, ktorý sa pobral už predom mnou, nevedel, čo mi má k obedu prihotoviť, lebo bola Popolná streda. Katechista, ktorý sa večera tak osvedčil, zabubnoval do dediny ležiacej pri rieke, že mi majú odtiaľ poslať čerstvé ryby k najbližšej zástavke. Dedina bola 3 hodiny vzdialená. Výzva bola zachytená vo všetkých obciach, ktoré ležia na tejto čiare. Odtiaľ to bolo vždy ďalej podané až na patričné miesto.

Pol hodiny potom, čo som dorazil na najbližšiu stanicu, prišiel chlapec s rybami.

Tohto radia by sa mohlo výhodne používať i pri otváraní nových staníc. (Fides.)

Po prekonanej CHRIPKE

doporučuje lekár

PUHLMANNOV ČAJ

blahodarne pôsobí a povzbudzuje chuť k jedlu!

Pôvodné balenie 16 — Kčs — Tiež pre deti!

Dostanete ho v každej lekárni!

Sklad: Ph. Mr. Z. Wantoch, Znojmo, Obroková 694.

MISIJNÉ ZPRÁVY

Úmysel sv. Otca za misie cez apríl.

Božské Srdce, prosíme Ťa o rozkvet afrických misií, ktoré susedia s mohamedánmi.

Každý dobre vie, ako kedysi Turci vpadli i do našej vlasti. Chceli i nás získať pre mohamedovu náuku. Laska Božia zachránila nás pred touto zhubou. Ešte i dnes sú takou istou pouromou pre svojich susedov, predovšetkým v Afrike. Naši misionári v Afrike pracujú úspešne, výnimkou sú iba oblasti, kde sa pyšne vypína mohamedánsky polmesiac. Tam je veľmi vážna úloha získať ich pre Krista prv, než ich mohamedáni zväbia pre islam. Teraz alebo nikdy! Čo tí raz zaberú, je pre svätú Cirkev takmer stratené. Stará skúsenosť nás učí, že každý mohamedán je zatatým fanatikom; misijná práca ide u nich na zmar. Sú nebezpeční i pre katolíkov. Mnohých zlákaajú k svojej viere sľubami, iných zas hrozbami, násilím, lebo oni mečom prevádzajú misijnú činnosť.

Ozaj, veľmi veľkú radosť učiníme Srdcu Ježišovmu, keď svoje vrúcne modlitby spojíme s modlitbami svätého Otca, aby sme shromáždili do ovčince svätej Cirkvi duše, ktoré už už sa rúcajú do priepasti mohamedanizmu.

Čína.

Posledné dni Lo-Pa-Hongove. Lo-Pa-Hong bol predsedom katolíckej akcie v Čine. Po zaujatí mesta Šanghai Lo-Pa-Hong sa rozhodol spolu s Japoncami pracovať pre blaho mesta. Dlho sa zdrahal, ale po značnej úvahe uznal, že odpor je márný. Chcel odpomôcť biede a ďalej kľudne konať skutky kresťanskej lásky. Jeho zdravie bolo chabé. 21. decembra musel uľahnúť. Ohľadom svojej spolupráce s Japoncami hovoril k biskupovi Haonisse: „Ja som svoje „ano“ povedal, len aby moje dielo viac prispelo ku cti a sláve Božej, a aby sa vyšlo veľkej biede.“ O tri dni už bol mŕtv. 30. decembra vstupuje do auta, aby sa znovu ujal svojej práce. Len čo si sadol, zasiahlo ho niekoľko guľiek. Tri mu vnikly do prs a jedna do hlavy. Boly d. e. hodiny popoludní. Vrah alebo vrahovia zmizli bez stopy. Niektorí sa domnievajú, že to boli prestrojení preda. ari oranzov, ktorí sa v ten deň pred jeho domom potulovali.

Katolícka univerzita v Pekingu hodne trpí pre nedostatok peňažnej pôdpory. Predsa pátri Spoločnosti Slova Božieho zväčšili profesorský sbor o troch významných vedcov. Dr. Taschdian (predtým na viedenskej univerzite) bude prednášať rastlinopis a živočíchopis, Dr. Zacharias indické dejiny a filozofiu a Dr. Stulz (z kolínskej univerzity) dejepis. Priberá i dva nové obory: dejiny fyziky a čínsku filozofiu. Profesor i uverejnili niekoľko významných kníh v čínskej reči. Študenti i profesori venujú sa hodne i ošetrovaniu ranených. Sbierrajú peniaze, takže môžu žiť a šatí 650 bedárov.

Krst univerzitných študentov. Vlni vo veľkonočnej dobe dali sa pokrstiť deviat študenti. Dnes sa pripravujú iní deviat študenti a jeden profesor. Vlni na štedrý deň boli traja pokrstení. Dvaja profesori a maliar Su Ta. Od roku 1936 pracoval spolu s najvýznamnejším čínskym maliarom Lukášom Čenom a s bratom Berchmansom SVD. Všetci sa snažia vypestovať čínske kresťanské umenie. Maliar Su Ta vzbudil veľký záujem obrazom „Narodenie Kristovo“. Obraz zakúpil apoštolský delegát Zanin.

Na výstave v Koleziu čínskeho štúdia naši kresťanskí umelci mali najväčší úspech. I mnohí protestantskí misionári obdivovali a kupovali ich obrazy. Vodca školy Lukáš Čen posla 33 obrazov do Budapešti k eucharistického kongresu. — (Nedávno došla zpráva, že Lukáš Čen už umrel.)

Poverý v Čine sú mocne zakorenené v lude. Keď je malé dieťa na smrti nemocné, vlastná matka ho vynesie z domu a pohodí niekde pri ceste alebo za mesto. Číňania sa domnievajú, že bude celá rodina nešťastlivá,

ak dieťa zomre v dome. Po smrti vraj jeho nezkrúsená duša neodíde z domu, ale trýzni jeho obyvateľov. Matku často núti materská láska, aby nemocné dieťa položila na nejaké vyvýšené miesto alebo na strom, kde ho psi neroztrajú. Ak matka zomre pri pôrode, osud novorodiatka je spečatený. Musí zomreť, lebo zabilo svoju matku. Dieťa pohodia na cestu, kde sa na ňom psi pohostia. Misijné sestry vyhľadávajú po domoch takéto nešťastné dieťky. Často tetky robia krik, nechcú dať dieťa sestrám, lebo vraj robia z krvi detí čarovné lieky. Dnes toto upodopozrievanie mizne, keď ľudia vidia, ako sa dieťky u sestier veselo zabávajú.

Katolícka spomienka na mŕtvych na Dušičky robí hlboký dojem i na pohanov. Na Dušičky spolu s katolíkmi idú na cintorin; sú prítomní na kázni i na pobožnosti za mŕtvych. Mnohých táto pobožnosť získala pre svätú vieru, lebo Číňania si veľmi uctievajú zomrelých.

Ostrov Samoa.

Pozdáva sa, že na Samoa neholo doteraz malomocenstvo zname, lebo obyvatelia nemajú slova, ktoré by túto nemoc označovalo. Predsa je veľmi rozšírená. Za nemeckej vlády boli malomocní odľúčení od ostatného obyvateľstva. R. 1922 ostrov pripadol Novému Zeelandu. Vtedy ich začali prevážať na ostrov Makogai. Je to veľmi príjemné miesto. Na Samoa nezahúdali na svojich bedárov; každý rok posielali im k Vianociam veľké dary a peniaze. Teraz zamýšľajú poslať svojich chorých na ostrov Suia. Ťažko je ale najst loď, ktorá by ich prepravila. Nútení sú ošetrovať ich len doma, čo je veľkou nevýhodou, lebo nemajú potrebných prostriedkov.

Afrika.

Pred 75 rokmi začal u Basutov pracovať iba jeden misionár. Vlni v októbri pozdravili zástupcu sv. Otca Exc. Gijlswijk. Hlava zeme i vysokí úradníci došli privítať apoštolského vyslanca. Za tie tri štvrtiny storočia misionári vykonali takrečeno zázrak. Dnes tu už pôsobia stá a stá misionárov, seminaristov, sestier, učiteľov. Je to výsledok svornej práce asi šiestich rehoľ i svetských kňazov. Pracujú tu ruka v ruke misionári deviatich národností. Je to opravdu vzor katolíckeho bratského spoluzitia. Apoštolský vyslanec počil panovníka i iných vynikajúcich predákov rádom sv. Silvestra. Panovník vyslovil vďak slovami: „Pred 75 rokmi prilietla iskra viery do našej zeme; teraz je z nej už veľký požiar, ktorý sa rozširuje po celej zemi. Vďaka vzdávame nebesiam, dobremu Pánu Bohu a tiež i vám, misionári, zástupci Kristovi!“ Teraz je 110 tisíc Basutov katolíkmi.

Katolícky časopis v Ugande. S radosťou pozorujeme, ako sa vznáha svätá viera v tejto zemi, posvätenej krvou prvých čiernych mučeníkov. Sám apoštolský vikár vydáva časopis „Munoo“. To je teraz popredný kazateľ, ktorý môže vniknúť do každého domu a ku každému srdcu prehovoriť.

Amerika.

Indiáni Kazikovia učinili prvý krok k európskej kultúre za náčelníka Karla Robinsona. On žil dlhý čas v Spojených štátoch; tu sa stal i protestantom. R. 1903 vrátil sa do vlasti; oženil sa a žil veľmi vzorne. To sa páčilo jeho rodákovi, preto si ho zvolili za vodcu. Ihneď vyhlásil, že sa ujíma vlády, ale nechce byť tyranom svojim spoluobčanom. Kto sa s jeho názormi nerosnáva, má sa jednoducho inam presťahovať. Ihneď začal stavať školy; všade bol zjavný pokrok. Keď došli katolícki misionári, mali prácu značne uľahčenú. Sám náčelník stal sa odusevneným katolíkom. Nedávno zomrel zatiaľ nepriateľ misionárov — Simral; mnoho iných držalo s ním. Náhle ho porazilo, tým sú i jeho spoločníci prestrašení, lebo to považujú za trest boží. Simral vo svojej zúrivosti často hádzal náboženské obrazy do mora, ba i misijnú stanicu podpálil.

MEDZI MAĽUČKÝMI

Milí naši priatelia v Afrike!

Prijmite od nás, z prvej triedy ľud. školy v Bor. Sv. Petri na Slovensku srdečný pozdrav! Mý na Vás často myslíme, za Vás sa modlíme a už sme Vám aj 20 Kčs poslali.

Pani učiteľka a p. kaplán nás mnoho učí o malom Ježiškovi aj o Vás nám vyprávajú.

Už sme sa naučili i písať. Preto sa Vám tu všetci podpisujeme na znak srdečného pozdra.u.

Vlastnoručný podpis 25 chlapcov a 15 dievčat.

Drahé dietky!

Teší ma veľmi, že ste tak horlivé a obetavé. Iste i milý Ježiško, ten veľký priateľ dietok, má z Vás veľkú radosť, keď vidí, že sa tak milo a vďačne rozpomínate na svojich čiernehlavých bratčikov a sestričky v ďalekej Afrike. Modlite sa vrúčne i ďalej, aby všetky pohanské dietky boli pokrstené a spolu s Vami prišli k Ježiškovi do nebeskej radosťi.

Zdravím Vás, milé dietky, a prajem Vám z úprimného srdca opravu radostné a veselé veľkonočné sviatky.

Vreľý veľkonočný pozdrav posielam zároveň i všetkým malým čitateľom detskej časti.

Váš Páter.

Kto vytrvá pri Ježišovi?

V záhrade getsemanskej sa Pán Ježiš horko ponosoval na svojich učeníkov: „Tak nemohli ste jednu hodinku hdeť so mnou?“

Na *Smrtnú nedeľu* rozhodli sa židia a farizeji, že Ježiša zabijú. On sa skrýval pred nimi, lebo ešte neprišla Jeho hodina. Zdržoval sa po záhradách, v horách, v neznámych, skrytých bytoch. — *Neznámy byt Ježišov*; či nie je to azda aj váš kostolík? Mnohí nenajdú ho ani v nedeľu, lebo nejdú tam. Iní zas, ktorí tam aj idú, nestretnú sa s Ježišom, lebo ich myšlienky, ich duša Ho nehladá. Aspoň ty, dieťa moje, buď v úprimnej vrúcnosti pobožnosti s Ježišom, ktorý sa skrýva v bohostánku vášho kostolika.

Kvetná nedeľa bola dňom jeruzalemských dietok. V nevinnnej svojej nadšenosti volaly celým mestom na slávu Ježišovi, ktorý ponizene ale slávnostne s prevelikým sprievodom išiel jeho ulicami. Smieš ty chýbať v *Kvetnú nedeľu* v kostole? Či nebudeš aj ty, s posvätnou ratolesťou v ruke nadšene spievať: „Kráľ neba, zeme!“ „Hozanna Synu Dávidovinu!“ Kde sa utiahne, kde si odpočynie? Či nezavoláš Ho do svojho bytu, do príbytku srdca svojho?

V *Zelený štvrtok*, v ten deň, kedy Ježiš sa nám dal za pokrm a stal sa väzňom lásky v preveľkej Sviatosti, akého sklamania sa musel dožiť z našej strany? Apoštol Judáš Ho zradil, sv. Peter zaprel, ostatní apoštolí Ho opustili? A ty? Či ti to je ľahostajne, že sa Ježiš trápi v smrtných úzkostiach? Mysli často na Jeho bolesť, rozjímaj o Jeho umučení, maj útrpnosť s Ježišom! A či si aj ty už zaprel, nezradil Ježiša? Akú odmenu si za to dostal? Malú rozkoš, márnú pochvalu, pár halierov! Judáš!

Vo *Veľký Piatok*. Ježiš visí na kríži. Mnoho ľudí ide vedľa kríža a diva sa na Ježiša. So žiaľom a útrpnosťou však len málo. Aj dnes sa takto posmievaajú a potupujú Je-

žiša v Jeho svätej Cirkvi. Aj ty sa niekedy vysmievaš Jeho sluhom, alebo svätým obradom? Modli sa dnes s Ježišom za všetkých nepriateľov svätej Cirkvi: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo činia!“

Na *Veľkú sobotu*. Židom nebolo slobodno v sobotu ísť ku hrobovým mŕtvych, len krátku cestu smeli vykonať. Ináč by bola sv. Magdalena celý deň sotrvála pri hrobe Ježišovom. Ty môžeš k Jeho hrobu ísť, aj celý deň tam strážiť a modliť sa. Či pôjdeš a ako dlho tam zotrvaš? Jednu hodinku aj po bohoslúžbách, áno? Vtedy, keď tam bude najmenej ľudí.

Veľká noc. S oslaveným, zmŕtvychvstaným Ježišom by chcel každý byť, to áno. Ale či sa mu Ježiš ukáže? Ježiš sa zjavil len svojim apoštolom a najlepším veriacim. Farizejom, tým, ktorí spáchali na Nom svätokrádežnú vraždu, nie. — Prijímaj vždy hodne, vydrž pri Ježišovi aj v bolestiach, bojoch, pokušeníach, a buď istý, že Ježiš a s Ním aj Boh Otec a Duch svätý bude vždy pri tebe a ostane s tebou aj v hodinke smrti.

„Ježišu, Tebe žijem, Ježišu, Tebe umieram, Ježišu, Tvojim som v životi i v smrti.“

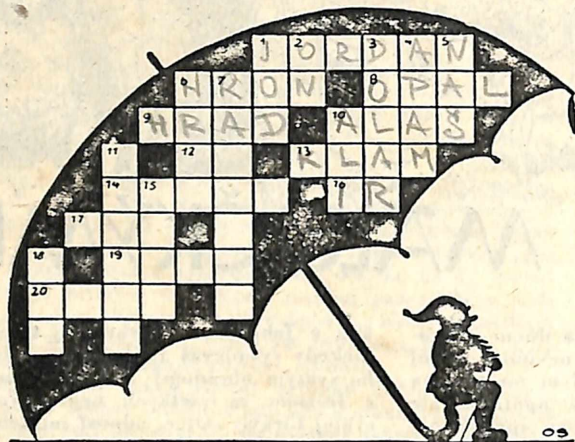
Slovenské dietky v Extension, Kanada.

Hádanky

1. Krížovka.

J. Šmotlák

Vodorovne: 1, prítok Mrtvého mora; 6, rieša stredného Slovenska; 8, drahokam; 9, stredoveká pevnosť; 10, bačovo kráľovstvo (bez začiatku); 13, pod-od; 14, vodný vták; 16, člen európskeho národa; 17, obraz máva —; 19, včelí produkt; 20, opísanie pôvodnej listiny.

Svisle: 1, skúšadlo škrobu; 2, osobné zámeno; 3, americký peniaz; 4, učebná pomôcka zemepisu (obr.); 5, privlastňovacie zámeno; 6, strom; 7, vnútrozemský európsky štát; 10, turecké mužské meno; 11, hudobný nástroj; 15, staročeské mužské meno; 18, dopravný prostriedok.

2. Hádovka s tajenkou.

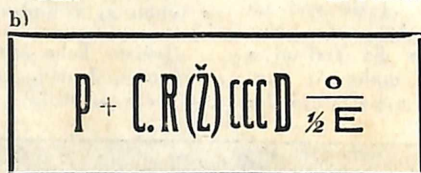
M. Pytlík

a)

x	e	k
p	x	c
b	ô	x
o	x	o
x	n	o
o	x	a
k	t	x
l	x	a
x	á	n
p	x	ň
k	ú	x
b	x	k

Ďešus.

K. Pinčár

3. Číselka.

J. Kondrlík

1 2 3 4 5 6
3 4 5 6 2 1

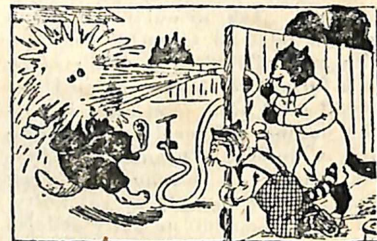
Dáva cestu do poriadku;
nemáva, ver', hľadkú briadku.

Oblievačka: „Takto to pôjde.“

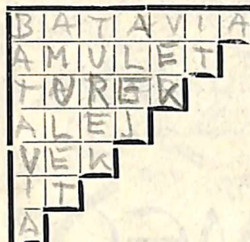
„Ale opačne tiež!“

„Pekný kúpel.“

4. Roháčik.

A. Kyjo

hlavné mesto Javy;
odznak šťastia;
člen mohamedánskeho národa;
stromoradie;
časová miera;
osobné zimenno (obr. — vysl.)
samohláska.

Medzi tých, ktorí pošlú správne rozlúštenie všetkých piatich hádanôk do 15. apríla do misijného domu v Nitre, vylusujeme peknú knizku.

Rozlúštenie hádanôk z predošlého čísla.

1) V o d o r o v n e : 1, opr, j, j, Eva; 2, sluka, hej, mak, skryl; 3, Oto, a, Denis, n, raj; 4, t, Pero, r, s, Baťa, e; 5, mat, skupina, aby; 6, si, ZOO, ro; 7, oká, krápnik, jar; 8, p, rada, l, á, apel, e; 9, áno, o, Jetro, á, erb; 10, oliva, rum, Ind, ofera; 11, dol, n, a, Čop.

2) A z v š e t a v s e t e o p u s t i l o ,
s m e l o p r o t i b ů r k a m p l u j ;
i k e d b y s r d c e t v o j e k r v á c a l o ,
t r p t i ť k o , a l e n e ž a l u j !

3) S p o j k a — s o j k a .

4) a) D á v k a p o l i e v k y .

b) P o d h r a d i e .

Hádanky z februárového čísla rozlúštili:

A. Mery, Chynorany; J. Kondrlík, Lipt. Trnovec; P. Štefánik, Fedýmeš; R. Blaschke, Chynorany.

Odmenu dostáva Jozef Kondrlík, — Ernest Solčáni za vlastné.

Odkazy.

A. M., Ch.: Hádanky sú skoro všetky uverejniteľné.

P. Š., F.: Báseň sme dostali po marcovej uzavierke.

u. ú. B.: Druhé znenie krížovky je lepšie, prístupnejšie.

„Mama!“

„Čo, dcérka?“

„Patria uši k tvári?“

„Načo ti je to?“

„Povedalas' Katke, aby mi umyla tvár, — a ona mi umýva aj uši!“

„Už nefajčíš?“

„Nie! Nechal som to pre ženu!“

„Tak?! Či snád neznesie dým?“

„Zniesť, znesie. Ale — keby sme oba fajčili, nesahala by nám penzia.“

„Po čom poznáme starú sliepku?“

„Po zuboch.“

„Veď sliepka nemá zubov.“

„Ale my máme.“

Redaktor: P. Felix Drevak SVD, Misijný dom Božského Srdca, Vidiná, p. Lučenec. — Pre Rakúsko zodpovedný (Verantw. orthlich für Österreich): Michal Schick, Sv. Gabriel, Möding. — Tlacou a nákladom misijnej knižničiarne vo Sv. Gabrieli

**Missale Romanum
Breviarium Romanum
kalichy
monštrancie
svietniky, temian atď.
opravy obstaráva
pozlátenie kalichov
výhodne obstaráva**

MISIJNÉ KNÍHKUPECTVO V NITRE

Na misijné ciele obetovali:

J. Potanecký zbierka Sp. Sl. Ves 153.50, Výborná 26.50.
J. Harizol zbierka Kendice 15. M. Kongr. Chynorany 214,
Cirkev. hudba 50. Žiaci 3. tr. Špačince 11. M. Matušik,
Sobotište 5, Kat. Kruh 5, I. Baumgartner 10, Dyoníz 5,
Otilia 5, Anna 10, Albert 60. K. Hlinková Valas. Belá
20, Bohuznáma 20. J. Kunovský Hrnčiarovce 10, M. Po-
zdechová 5, M. Čaplová 5, S. Rašlová 5. Zo svadby: P.
Kozár a M. Vráblová, D. Sileš 15, sosh. P. Kozár. P. Đura-
na a J. Krajmerová, H. Sileš 15. K. Dubravický a M. Dra-
hová, Selčianky 10, J. Ondruš a J. Dubravická 10. J. Stop-
ko a M. Filáčková Kostolná 36.50. J. a F. Chrvála a R.
Machovičová a K. Zemková, Dehtice 60, sosh. Chrváloví
bratia. M. Ukropec a A. Bokorová, Žlkovce 20, sosh. Štef-
ka H. J. Tupý a A. Hobudová, Valas. Belá 32.30, A. La-
gina a P. Hlinková 41.50, A. Drienik a E. Mitušková 15,
P. Gramblička a M. Vlasková 47, J. Repka a P. Siaklová
60. P. Smutný a J. Štrbiková, Naháč 11. R. Dobrovodský
a M. Demetrová, Šalgov 73. F. Hostačný a A. Obstová,
Dubodiel 87.10, sosh. J. Judiny, F. Valko a A. Petriková
20, sosh. P. Petrik. P. Kurčinka a J. Ťapáková, Dlhá n/O.
81.50, sosh. J. Horváth. A. Heska a G. Valachovičová,
Kúty 50. Š. Meliš a V. Hvizdáková, H. Poruba 34, posl.
O. Klimo. P. Myjavec a M. Odkladalová, Bojničky 37,
sosh. G. Skonkanková star. druž. J. Bulko a M. Kulicho-
vá, Opatovce 40.20, posl. J. Horňák ml. Viliam a M. Va-
lachovičová, Kúty 50, posl. A. Valachovičová. A. Šimko
a J. Kadlicová, Kuklov 25. K. Luc a A. Pokopecová, N.
Mesto n/V. 50, posl. P. Pokopec. J. Bartoš a M. Beňová,
Jablonica 20. D. Čerešňák a A. Krapková, Naháč 25.10,
sosh. T. Skípala družba. Š. Sivák a P. Lahučková, Čaka-
jovce 130, sosh. M. Lahučký. Š. Palkovič a R. Heseková,
Kúty 23.50. A. Kucka a M. Krupová, Bojničky 24, sosh.
H. Hlaváčová. V. Polčic a H. Lederleitnerová, Častá 40.
P. Beňa a manž. Valas. Belá 17, E. Topora a manž. 22,
Š. Slugeň a manž. 33. M. Benko a T. Poracká, Kubachy
13.20, sosh. M. Orolin starejší. M. Benko a A. Penzěšová,
Lap. Darmoty 17. Z *krstín* u p. J. Čapka, H. Krupá 15.
M. Lužáková, Paderovce na pokrst. poh. d. Maria, zbier-
ka pri Deviat. Utulok P. Marii 25.

Mladoženichom blahozeláme, novorodeniatko živ Boh
a všetkým darcom srdečné Pán Boh zaplat!

**Lahko stravitelny
- to je dôlezité!**

Jedným z našich najchúlostivej-
ších orgánov je žalúdok. Preto mu
treba jeho prácu - zažívanie -
pokiaľ možno uľahčiť a brať
vždy ľahko stravitelny Ceres.

Ceres

100% čistý rastlinný tuk

**Reumatikovia
pijú teraz
brazilský čaj**

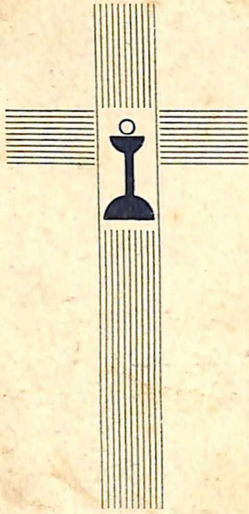
HERVEA

aby sa zbavili svojich bolestí. HERVEA-ČAJ pô-
sobí vylučovanie močovej kyseliny a je preto le-
kármí doporučovaný pre domáce liečenie. Je veľmi
chutný a ľahodný. Všetci, ktorí sú postihnutí
reumatickými lebo nervovými bolestami, mali by
zkúsiť túto kúru s HERVEA-ČAJOM, aby sa skoro
uzdravili.

Preto urobíte dobre, keď si objednáte pre Vaše
reuma ihneď vzorkové balenie HERVEA-ČAJU ZA-
DARMO, lebo balenie pre celú liečbu za Kčs 22.50 z

HERVEA - SKLADU
Praha II., Příkopy 14/71

MISIJNÝ OMŠOVÝ SPOLOK

činiť ťa účastným požehnaní troch svätých omší denne, — čo je spolu 1100 sv. omší ročne —, ktoré sa obetujú za živých a zomrelých členov spolku a za požehnanie Božie pre prácu našich misionárov. Každý deň pamätá sa pri svätej omši na všetky tvoje záležitosti a odporúčajú sa tvoje úmysle nebeskému Otcovi. — Aj po smrti sa obetujú sväte omše za teba, keď už aj príbuzní snád na teba zabudli. — Urobí ťa tichým spolupracovníkom Spoločnosti Božieho Slova. S jej 5000 kňazmi a bratmi aj ty pomáhaš obrátiť pohanov na katolícku vieru. — Pomáhaš mnohým chudobným žiakom, aby sa stali kňazmi a misionármi. — V spolku máš dobrú pomôcku, keď chceš preukázať svoju lásku a povďačnosť svojim zomrelým príbuzným, dobrodincom a priateľom. Pomôžeš im, jestli ich urobíš účastnými milostí týchto svätých omší; lebo aj zomrelí budú zahrnutí do oných 1100 svätých omší, keď ich mená nám budú poslané aj s príspevkom. — Spolok ti poskytuje pomoc a ochranu Božiu pre tvojich milých; pomáha ti zachrániť alebo obrátiť tých, ktorých spása ti leží na srdci. Mená tých, ktorých chceme dať zapísať do spolku, môžu byť zaslané aj bez ich vedomia, keďže spolok nepredpisuje žiadnych osobných povinností. — Povzbudzuje ťa k povďačnosti za milosť pravej viery a k modlitbe za úbohých pohanov. — Učí ťa vážiť si svätej omše, milovať ju a využiť tohoto prameňa milosti. — Zaisťuje ti zvláštne požehnanie sv. Otca v Ríme, ktoré udelil všetkým členom tohoto spolku a všetkým, ktorí ho rozširujú. Sv. Otec píše: „Odporúčame srdečne Misijný omšový spolok a udeľujeme všetkým členom, horliteľom a dobrodincom svoje apoštolské požehnanie.“ V Ríme 12. okt. 1925. Pius P. P. XI. — Podáva ti posvätenú medailu. Keď ju nosíš, získaš odpustky a milosti pätorakého škapuliara a škapuliara Božského Srdca bez toho, že by si musel nosiť tie škapuliare, ak si už bol prv prijatý do dotýčnych bratstiev. Aj pápežské odpustky a tým aj odpustky zomierajúcich možno získať touto medailou. — Nechceš sa aj ty pričiniť o šírenie tohoto spolku a obohatiť seba a svojich známych toľkými milosťami?

Podmienky prijatia:

1. Členovia môžu byť len jednotlivé prijatí do spolku.
2. Každý musí zaslať svoje meno a priezvisko, aby mohol byť zapísaný do členskej knihy.
3. Ako príspevok za prijatie a zároveň ako milodar na misie sa platí 50 Kč za osobu, raz navždy. S peniazmi treba vždy poslať oznámenie, na jaký cieľ sú poslané. Zároveň treba udať, či ide o živú alebo o mŕtvy osobu.
4. Posvätená medailka omšového spolku, ktorá sa dáva len pre živých, ako aj dekrét o prijatí posielajú sa dotýčným po zaslaní mien a patričného príspevku.
5. V prípade smrti neni treba oznámenia.
6. Spolok neukladá členom žiadnych povinností. Odporúča sa však, aby sa každý člen denne pomodlil „Zdravas Maria“ s dodatkom „O Maria, Kráľovna apoštolov, pomáhaj úbohým pohanom!“

Prihláste sa v niektorom z týchto misijných domov:

1. Misijný dom Matky Božej, Nitra.
2. Misijný dom Annuntiata, Šťavník, pošta Hrabušice.
3. Misijný dom Božského Srdca, Vidiná, pošta Lučenec.